

Gazeta învățămîntului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCITORILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XII Nr. 549

Vineri 22 ianuarie 1960

8 pagini 25 bani

Un pas înainte în munca de perfecționare

Regimul democrat-popular a pus în fața școlii sarcina de a pregăti cu grijă cadrele necesare construcției socialiste, de a educa în spirit comunist generațiile tinere și de a contribui la ridicarea nivelului cultural al maselor populare. Îndeplinirea cu succes a acestor sarcini este strîns legată de îmbunătățirea permanentă a pregătirii politico-ideologice, științifice și metodice a cadrelor didactice. De aceea, partidul și guvernul acordă o atenție deosebită muncii de perfecționare a învățătorilor și profesorilor, ajutându-i să-și însușească bazele învățării marxist-leniniste să le aplice creator în munca de instruire și educare a tineretului și în munca de cultură-lizare.

O dată cu reforma învățămîntului un mare număr de cadre didactice au fost cuprinse la cursuri de îndrumare ideologică și profesională. Ulterior au fost organizate institutele de perfecționare a cadrelor didactice și s-a introdus un sistem unic de slat pentru perfecționarea învățătorilor și profesorilor. Organizarea cursurilor de perfecționare și a diferitelor forme de activitate metodică a contribuit în bună măsură la ridicarea măiestriei pedagogice a slujitorilor școlii, la îmbunătățirea muncii de instruire și educare a tineretului.

Sarcinile noi puse în fața învățămîntului în legătură cu adîncirea legăturii dintre școală și producție, cu îmbunătățirea pregătirii ideologice-științifice a tineretului ridică noi probleme în fața muncii de perfecționare a cadrelor didactice. Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. Nr. 1059 din 30 iulie 1959 reprezintă din acest punct de vedere un important pas înainte. O dată cu introducerea unui nou sistem de salarizare și cu creșterea simțitoare a salariilor cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală, pedagogic, profesional și tehnic, Hotărîrea prevede și instituirea gradelor didactice pentru educatoare, învățători și profesori.

Prin introducerea gradului definitiv, a gradului II și a gradului I, cadrele didactice sînt stimulate într-o măsură mult mai mare în continua perfecționare a muncii lor. În îmbunătățirea activității lor didactico-educative, social-culturale și obștești. Sistemul gradelor didactice realizează o îmbinare mult mai strînsă între interesele personale ale cadrelor didactice și interesele generale ale învățămîntului. Deoarece salarizarea cadrelor didactice ține seama acum nu numai de studii și de stagiul de activitate în învățămînt, ci și de gradele didactice pe care le vor obține, pedagogii sînt stimulați să ducă o activitate mai bogată, mai rodnică în școală și în afară de școală, să-și ridice permanent nivelul ideologic și profesional, să desfășoare o muncă de cercetare științifică care va duce la îmbunătățirea activității instructiv-educative.

Menită să mobilizeze masa cadrelor didactice la o participare conștientă și activă în acțiunea de ridicare a învățămîntului nostru pe o treaptă superioară, instituirea gradelor didactice prezintă totodată

scriu în mod organic în sistemul de perfecționare a cadrelor din învățămînt, deoarece obținerea lor este strîns legată de studiul organizat pe baza unor programe special întocmite, de participarea învățătorilor și profesorilor la învățămîntul ideologic și la diferitele forme de activitate metodică.

Potrivit prevederilor Hotărîrii partidului și guvernului din iulie 1959 și ale regulamentului de aplicare a acestuia, gradul definitiv se acordă pe baza unei inspecții speciale și a unui examen, gradul II pe baza unei inspecții speciale, a unui examen și a unei lucrări personale, iar gradul I pe baza unei inspecții speciale și a unei lucrări științifice personale.

O importanță deosebită în sistemul de acordare a gradelor revine inspecțiilor speciale, care trebuie să îmbrățișeze, în toată complexitatea lor, toate laturile activității candidatului — didactico-educativă, social-culturală și obștească. Aprecierea activităților didactico-educative și cultural-obștești cu cîte o notă dovedește importanța ce se acordă fiecăreia dintre laturile muncii cadrelor didactice. Exigența față de pregătirea de specialitate și metodică a candidaților sporște cu fiecare grad, determinînd astfel o preocupare continuă pentru ridicarea măiestriei pedagogice.

Muncind pentru ridicarea nivelului pregătirii sale politico-ideologice și profesionale în vederea prezentării la examenele pentru obținerea gradelor didactice, învățătorul sau profesorul contribuie în primul rînd la o cit mai bună realizare a sarcinilor școlii și totodată la realizarea intereselor sale personale. Prin urmare, obținerea gradelor didactice este în primul rînd o problemă de stat, pentru că ea va duce la îmbunătățirea permanentă a muncii de instruire și educare a tineretului.

Cadrele didactice înscrise la examenele pentru obținerea unui grad sau altul vor primi un ajutor organizat în vederea unei cit mai temeinice pregătiri prin diferite forme ale muncii de perfecționare, ce se asigură de către Ministerul Învățămîntului și Culturii prin institutele de perfecționare a cadrelor didactice, prin cabinete metodice și prin secțiile de învățămînt și cultură.

Activitatea principală în munca

C. DRĂGULESCU
directorul I.P.C.D. București

(Continuare în pag. 7)

Citiți în pagina 8-a

O strălucită victorie a științei sovietice

În muzeul de științe naturale al Școlii medii nr. 2 „A. Toma” din Ploiești, elevele clasei a XI-a cercetează cu atenție plantele exotice.

Despre grija față de unelte și un proverb perimat

Se știe că proverbele reflectă o mentalitate, că ele se schimbă pe măsură ce evoluează societatea. Are loc astfel o adevărată triere a proverbelor. Dispar cele care reflectă o mentalitate învechită, iar înțelepciunea poporului creează altele, izvoarele din concepția nouă despre viață. Un proverb evident perimat este cel care circula pînă nu de mult în rîndul unor profesori și maiștri: „Pînă nu strici ceva, nu învești meseria”. Proverbul acesta, frate bun cu nepăsarea, cu indolența și risipa, a început treptat să ruginească și acum e pe cale să dispară cu totul din practica școlilor.

De aici pînă la a te gîndi să expui într-o vitrină a rarităților vreo unealtă stricată prin neglijență, nu-i drum lung. În grupa maestrului Florea Ene de la Școala profesională a Ateliereilor „Grivița Roșie” o piesă stricată e într-adevăr un lucru rar. Ne spune, arătîndu-ne un burghiu: „Aceasta este una din primele și totodată ultima unealtă pe care au spart-o ucenicii din grupa mea”

Și maestrul e departe de a fi

un caz izolat. Zeci, sute de maiștri instructori din școlile profesionale și tehnice, zeci și sute de profesori-maiștri din școlile de cultură generală îi educă pe elevii lor în spiritul grijii față de utilajul cu care lucrează, față de bunul obștesc.

Desigur, obiectivul urmărit nu e prea ușor de atins. Cine nu știe că ajunge un moment de neatenție, o mișcare neîndemnică, insuficiența cunoaștere a durității materialului din care este confecționată piesa în lucru, pentru ca tulpina sveltă și fragilă a burghiului, plăcuța „vidia” a unui cuiț de string sau vreo altă unealtă să se spargă.

Sînt unii maiștri instructori care, aștînd despre reușita tovarășului Ene Florea și a celorlalți care procedează la fel cu el, vor spune: „Și eu mă străduiesc necontenit să-i educ pe ucenicii în spiritul grijii față de uneltele din atelier, față de lucrările pe care le execută, dar asemenea rezultate n-am izbutit să ating”.

Am vrea să le atragem atenția că aceasta se datorește unei greșeli comune multora dintre ei: folosesc un fel de a-i îndru-

ma pe elevi, pe ucenici — izvořit, bineînțeles, din bune intenții — dar care îi face pe tineri să lucreze cu teamă și deci, uneori, neîndemnic. Asemenea profesori sau maiștri-instructori strigă: „Lucreți cu grijă, cu ochii în patru, utilajele sînt scumpe! Să nu care cumva să stricați vreo unealtă că răspundeți!” Deseori rezultatele unei asemenea metode sînt tocmai contrarul celor așteptate...

Maistrul-instructor Florea Ene, însă, și mulți alții care procedează ca el, explică elevilor sau ucenicilor importanța economică a utilajelor și pieselor executate de ei și, pe lingă aceasta, le însușă încredere: „Voi — li se adresează ei elevilor și ucenicilor — nu aveți de ce să stricați utilajele. Știți cum se lucrează, cunoașteți operațiile în amănunt, știți care este regimul de lucru. De aceea puteți lucra cu toată atenția”.

Încurajați, stăpîni pe ei, școlarii își pot pune în valoare toate cunoștințele și deprinderile. Rezultatul: o unealtă stricată devine o raritate, o adevărată piesă de muzeu

M. H.

Gazeta de perete

Printre mijloacele de agitație pe care le folosesc organizațiile sindicale din școli, un rol important revine gazetei de perete a cadrelor didactice.

Datorită îndrumării primite din partea organizațiilor de partid gazetele de perete din multe școli au devenit un important mijloc de mobilizare a muncitorilor din învățământ pentru ridicarea măiestriei lor pedagogice, pentru intensificarea activității social-culturale. Colectivele de redacție ale acestor gazete, bine alese și permanent îndrumate, au reușit să orienteze tematica gazetei de perete spre problemele cele mai actuale care se ridică în munca și viața colectivului respectiv, să publice articole care să ajute la rezolvarea acestor probleme.

În primul trimestru al acestui an școlar, la Școala elementară de 7 ani nr. 152 din raionul Gheorghe Gheorghiu-Dej, de pildă, s-a ridicat problema îmbunătățirii activității metodice. Atât direcția școlii cât și organizația sindicală din școală au inițiat, sub îndrumarea organizației de partid, diferite acțiuni menite să ducă la realizarea acestei sarcini. În cercurile metodice ca și în consfătuirile de producție au fost dezbătute diferite aspecte ale activității metodice, ca pregătirea pentru lecție, metodică predării aritmeticii la clasele I—IV, probleme privind predarea unor lecții la limba română, istorie, geografie, astfel încât acestea să contribuie mai mult la dezvoltarea sentimentului patriotic al elevilor, probleme privind dezvoltarea dragostei pentru munca practică etc. Gazeta de perete din școală s-a ocupat număr de număr de popularizarea experienței unor cadre didactice din școală care obținuseră bune rezultate în acest domeniu. Astfel, de exemplu, învățătorii și profesorii care nu aveau în clasele lor elevi rămași în urmă la învățatură au scris articole în care au arătat metodele folosite de ei în pregătirea și predarea lecțiilor, în utilizarea materialului didactic etc. Într-o serie de articole gazeta de perete s-a ocupat de felul cum sînt folosite în predare și în activitatea educativă cunoștințele însușite la cercurile de învățământ ideologic. Trăind probleme de actualitate din munca învățătorilor și profesorilor, sprijinit cu regularitate, gazeta de perete a reușit să stimuleze interesul cadrelor didactice pentru experiența înaintată, să contribuie la generalizarea acestei experiențe. De aceea pe drept cuvînt se poate considera că la rezultatele bune cu care școala a încheiat primul trimestru a adus o parte din contribuție și gazeta de perete.

Asemenea gazete de perete bune se întîlnesc și în multe alte școli. Un raid întreprins de redacția noastră într-o serie de școli din Capitală a arătat, însă, că în unele locuri organizațiile sindicale nu se preocupă suficient de gazetele de perete. Este greu de pildă să găsești în „Flacăra”, gazeta de perete a cadrelor didactice de la Școala medie nr. 2 din raionul „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, articole din care să-ți faci o idee cât de vagă despre activitatea profesională a colectivului de pedagogi de la această școală. O tematică neinteresantă străină de munca de zi cu zi a pedagogilor am întîlnit în gazeta de perete de la Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu”.

Caracterul general al articolelor publicate la unele gazete de perete este de asemenea o deficiență destul de des întîlnită. Articolul „Munca metodică din școala noastră”, de exemplu, publicat în gazeta „Flacăra” de la Școala elementară de 7 ani nr. 51 din raionul „23 August”, după o sumară prezentare a unor probleme cu un caracter mai mult organizatoric privind activitatea metodică la clasele I—IV, arhicunoscute de altfel, îndeamnă cadrele didactice la entuziasm, fără să le dea însă nici cea mai sumară indicație despre felul cum să rezolve problemele muncii metodice. S-a întrebăat colectivul de redacție al acestei gazete de perete cui folosește un asemenea articol? Cititorul își dă seama încă de la primele fraze că articolul respectiv a fost publicat doar din nevoia de a umple un spațiu gol.

Articolul „Sarcinile cadrelor didactice în trimestrul II”, publicat în gazeta „Pentru pace” de la Școala elementară nr. 53 din același raion, enumeră câteva sarcini, de asemenea foarte generale, valabile pentru oricare trimestru și pentru oricare școală. Dar în această școală unii învățători și profesori au obținut rezultate foarte bune în activitatea la clasă. De ce oare colectivul de redacție nu i-a îndemnat să-și împărtășească experiența, să arate ce metode au folosit în activitatea lor?

Se mai întîlnesc în școli gazete de perete lipsite de combativitate. Multe colective de redacție se feresc să publice articole critice de teamă de a nu „crea discuții”. Această atitudine este cu desăvîrșire inadmisibilă, cu atât mai mult cu cît mai există în colectivele școlilor noastre cazuri de abateri de la disciplina

nr. 2 din Capitală, dar gazeta de perete a cadrelor didactice de la această școală nu le semnaleză, nu ia atitudine împotriva lor, nu militează pentru o etică înaintată în rîndurile învățătorilor și profesorilor.

Activitatea și preocupările muncitorilor din învățământ îmbracă aspecte multiple. În afara sarcinilor pe linia procesului de învățământ, numeroase cadre didactice desfășoară o permanentă activitate social-culturală la căminele culturale, la casele de cultură, la biblioteci, cîștigîndu-și respectul și prețuirea unor largi părți de oameni ai muncii. Este de dorit ca gazetele de perete să cuprindă în tematica lor și acest aspect important al activității pedagogilor. Ele trebuie, pe de o parte, să popularizeze cadrele didactice fruntașe în activitatea social-culturală, să expună metodele lor de muncă, iar pe de altă parte, să critice pe cei care se eschivează de la această importantă îndatorire.

Multe din colectivele de redacție ale gazetelor de perete au neglijat activitatea de gospodărire în care este antrenat personalul administrativ și de serviciu al școlilor. Gazeta de perete trebuie să acorde însă atenție și acestui aspect al activității din școală.

Deficiențele care se întîlnesc în activitatea gazetelor de perete se datoresc în bună parte slabei preocupări a organizațiilor sindicale pentru sprijinirea colectivelor de redacție, pentru orientarea lor. Organizațiile sindicale din școli au datoriat ca, sub îndrumarea organizațiilor de partid, să ajute colectivele de redacție ale gazetelor de perete în alcătuirea tematicii gazetelor, în mobilizarea membrilor de sindicat pentru a deveni colaboratori activi ai gazetei, ca și în folosirea unor forme publicistice cît mai variate și mai atractive.

Luptînd pentru ridicarea rolului gazetei de perete în viața și munca colectivului, organizațiile sindicale din școli vor dispune de o tribună eficientă în vederea mobilizării cadrelor didactice și a celorlalți muncitori din învățământ spre noi succese în activitatea lor profesională și social-culturală.

CONST. RĂDOI

La Palatul pionierilor din București, micii naturalști se ocupă cu mult interes de îngrijirea păsărilor.

Acțiuni comune

La Școala de 7 ani nr. 15 din Orașul Stalin funcționează două secții: una cu limba de predare română, iar cealaltă cu limba de predare maghiară. La numeroase acțiuni organizate în școală participă laolaltă atît școlarii romini cît și cei maghiari.

Așa, de exemplu, elevii de la

cele două secții, ajutați de părinții lor, au efectuat pe șantierul noului local al școlii peste 7000 de ore muncă voluntară, contribuind la terminarea localului mult înainte de termen. Tot rod al muncii comune este și înzestrarea atelierului școlii cu unelte necesare desfășurării activităților practice.

În școală se desfășoară și alte forme ale muncii comune: participarea la acțiuni patriotice, întîlniri cu fruntași în producție, vizionarea de spectacole, pregătirea serbarilor școlare etc. Toate acestea fac ca legătura dintre copiii romini și cei maghiari să fie mereu mai strînsă, mai frățească.

Sedagogi participanți la Unire

La 24 ianuarie se împlinesc 101 ani de la unul din marile momente din viața poporului nostru — Unirea Țării Românești cu Moldova și crearea statului național. Acest eveniment a fost precedat de o luptă îndelungată împotriva reacțiilor interne și externe, la care au participat activ și mulți profesori și învățători.

În Moldova, înfruntînd prigoana sălbatică deslînșuită de caimăcămii Balș și Vogoride, care erau sprijiniți din afară de Turcia, Austria și Anglia, pedagogii unioniști fac o largă propagandă în favoarea Unirii. Profesorul Nicolae Turculeț de la școala publică din Tătărași (Iași) este dintre primii unioniști care a fost arestat din ordinul lui Catargiu, ministru al Afacerilor Interne, deoarece în casa lui se întruneau partizanii ai Unirii, discutînd măsurile ce trebuie luate pentru ca ideea Unirii să poată fi aplicată în practică. Turculeț este insultat de Catargiu, care îl denumește „îlhar de unionist”, este amenințat cu bătaia ca să-și treacă „gustul de unire”, apoi aruncat în temnișă. Arestarea profesorului Turculeț și încă a unui unionist, Cuparencu „...provoacă în Iași o indignare nemaipomenită... și era aproape să aducă o mișcare turburătoare.” (A. D. Xenopol — Ist. Românilor din Dacia Traiană vol. XII p. 245—246).

La Roman, polițaiul îi amenință pe unioniști cu soarta profesorului Turculeț, spunîndu-le că „de vor pomeni măcar cuvîntul de unire, au să se ducă acolo unde nu vor mai vedea soarele cu ochii”.

La Birlad este destituit profesorul Popescu, iar la Fălticeni este destituit din învățământ și maltratată profesorul Nicolae Verdeanu, care era cunoscut pentru ideile sale unioniste încă din 1854 cînd fusese ridicat cu forța din clasă, dus la agie și amenințat. Aceeasi soartă o au profesorii B. Galian din Huși și I. Hotriceanu din Piatra Neamț, cărora li s-a făgăduit reîncadrarea numai dacă nu vor „mai umbla după unire”.

ritatea învățătorilor de la sate erau partizanii Unirii și vedeau în ea un prilej ca țărani să scape de iobăgie.

O figură reprezentativă în Divanul ad-hoc din Țara Românească a fost deputatul învățător Tănase Constantin, fiu de căcași de pe moșia Izvoarele din districtul Olt, cunoscut prin altitudinea lui dirză încă din timpul revoluției din 1848. Ca deputat al țărănimii, Tănase Constantin ținea discursuri în satele din districtul Olt, vorbind țărănimii despre însemnătatea Unirii și nedreptatea socială existentă. Într-o ședință a Divanului ad-hoc, deputatul Scarlat Turnavitu a demascat pe Solomon, administratorul districtului Olt, care încerca să împună alt deputat în district. Turnavitu arăta că țărani n-au admis aceasta, „...fără să se șiască, ca țărani, de orice consecință ar trage asupra-le prin opunerea la dispozițiile unui sef al districtului” (Acte și documente privitoare la Renașterea României vol. VI, part. I-a, p. 71).

Deoarece Divanul ad-hoc al Munteșilor a refuzat să dezbate problema reorganizării interne și în special problema țărănească, învățătorul Tănase Constantin urcă la tribună în ședința din 7 decembrie 1857, citind o moțiune iscălită de deputații țărani în care se arată că țărănimia este partea cea mai numeroasă a țării și are dreptul incontestabil de a participa la viața politică. Moțiunea prezenta deosebit de sugestiv situația grea a țărănimii: „Noi, rumîni țărani plugari, am suferit și suferim mai dureros de nedreptatea legilor și așezămintelor ce sînt astăzi în țara noastră... Nimeni să nu se gindească a tălmăci tăcerea noastră ca o dovadă că sîntem mulțumiți cu starea noastră de acum”.

Ca urmare a luptei duse de masele populare, la care participă majoritatea învățătorimii, la 5 ianuarie 1859 a fost ales domn în Moldova Alexandru Ioan Cuza. La 6 ianuarie, a doua zi după alegere, corpul didactic din Iași trimite o adresă de felicitare noului domnitor. În această adresă, prezentată de Teodor

Veisa, inspector general al școlilor din Moldova, se spune între altele: „În numele corpului profesoral, care a participat la entuziasmul general ce s-a deslînșuit la proclamarea la de domn al Moldovei, îți prezentez ale lui umilite respecte și-ți exprim adîncă bucurie ce se simte a vedea astăzi, în capul țării, un cetățean care și-a atras încrederea și simpatia unanimă a Românilor...” Se mai arăta în adresă că tot corpul profesoral „...destinat de a contribui, în proporție cu mijloacele lui, la răspîndirea luminii între linierele generații romine, care au să serveze la vremea lor de sprijinitori și apărători ai patriei, își va pune toată silința pentru a împlini cu demnitate misiua lui”. Corpul didactic „...este mic la număr — se spune în încheiere — dar speranța lui e mare că buna lui plecare și ostentelle lui nu vor rămîne fără rezultat, dacă el va fi sprijinit și încurajat în calea lui cea grea” (Acte și doc din Renașterea României, vol. VIII, p. 368—369).

La 24 ianuarie, sub presiunea maselor populare, Alexandru Ioan Cuza este ales domn și în Țara Românească, înfăptuindu-se astfel actul Unirii, care a constituit un pas însemnat înainte pe calea progresului. Reformele înfăptuite de Cuza și Mihail Kogălniceanu împotriva voinței majorității reacționare a Adu-nării au contribuit la dezvoltarea statului național burghez român. Printre aceste reforme s-a numărat și o reformă a învățămîntului. Realizată pe baza „legii instrucțiunii” sancționată și promulgată prin decretul din noiembrie 1864, reforma a avut menirea de a da învățămîntului o organizare unitară. De asemenea, pe timpul lui Cuza s-a așezat pe baze noi învățămîntul superior.

Un învățămînt cu adevărat democratic nu s-a putut realiza însă în țara noastră decît în anii puterii populare cînd, în condițiile desfășurării revoluției culturale, a fost legiferată și aplicată reforma învățămîntului din 1948, treaptă superioară în istoria învățămîntului din țara noastră.

Lector univ. NICOLAE CIACHIR

Realizări în legarea învățămîntului de viață

Ca urmare a sprijinului primit din partea organelor de partid și de stat și a străduinței colectivelor pedagogice, numeroase școli dobîndesc rezultate bune în înarmarea elevilor cu cunoștințe și deprinderi practice, în pregătirea acestora pentru viață, pentru munca în producție. O astfel de școală este și Școala medie nr. 1 din Buzău.

Prezentăm unele aspecte ale activității colectivului didactic de la această școală în domeniul instruirii practice a elevilor.

Pregătirea practică în atelierele școlii și în întreprinderi

La Școala medie nr. 1 din Buzău au fost amenajate și utilizate pînă acum un atelier de tâmplărie și unul de lăcătușărie și se află în curs de utilare un atelier de electrotehnică. În ateliere se realizează instruirea practică a elevilor din clasele V-VII.

Profesorii-maiștri, sprijiniți de cadrele care predau fizica, chimia, matematica, precum și de conducerea școlii, s-au străduit să organizeze cât mai bine munca în ateliere. În primul rînd s-au preocupat de organizarea acestora. Tejghelele din atelierul de tâmplărie, ca și menghinele, strungurile, mașina de găurit, polizorul, forja și ricovalele din atelierul de lăcătușărie sînt astfel aranjate, încît este prevenit orice accident în timpul lucrului și se asigură supravegherea permanentă a activității elevilor de către profesor. Numărul sculelor existente în ateliere depășește numărul elevilor dintr-o grupă, ceea ce dă posibilitatea ca multe lucrări să se desfășoare frontal. Pe pereți au fost fixate câteva planșe și panouri utile instruirii practice a elevilor. Bunăoară, în atelierul de tâmplărie s-au fixat, în așa fel încît să poată fi ușor văzute de elevi în timpul lucrului, planșe ce ilustrează prin contrast — cum e bine și cum e greșit — cele mai caracteristice poziții de lucru în mînuirea principalelor scule ale tâmplăriei. Asemenea materiale demonstrative sînt expuse și în atelierul de lăcătușărie.

În atelierul de electrotehnică, care a fost de curînd amenajat urmînd ca treptat să fie completat cu unelte și aparate de măsură folosite în industria electrotehnică, sînt prezentate o serie de scheme demonstrative în stare de funcționare privitoare la instalarea sonetului cu tablou de apel pentru mai multe camere, la instalarea mai multor puncte luminoase, la montarea prizei și a comutatoarelor etc.

Disponind de condiții bune, profesorii-maiștri se străduiesc să folosească metode cât mai adecvate pentru înarmarea elevilor cu temeinice deprinderi de muncă. Metoda folosită cu precădere în instruirea pentru lucrările de tâmplărie la clasa a V-a și lucrările de lăcătușărie la clasa a VI-a este instructajul pe operații. Treptat, în a doua parte a anului școlar se va trece la instructajul pe complexe de operații. Elevii clasei a VII-a care au efectuat și în anul trecut lucrări practice de atelier, efectuează în acest an școlar numai lucrări pe complexe de operații.

Profesorii-maiștri țin seama de faptul că și instructajul pe operații trebuie realizat astfel încît elevii să vadă utilitatea muncii lor. De aceea, la clasa a V-a, bunăoară, pentru a le forma elevilor deprinderile de a tăia corect longitudinal și transversal cu fierăstrăul, au realizat cu ei o serie de șipci care vor fi folosite apoi în confecționarea de coșuri pentru hirtii, chingi pentru taburete, brate pentru compase etc.

Deseori, la sfîrșitul unor exerciții practice, profesorii-maiștri organizează conversații cu elevii în scopul fixării cunoștințelor și deprinderilor pe care le-au primit acestea. Ei le cer totodată să-și întărească răspunsurile cu exemple practice. De pildă, în timpul unei conversații organizate în clasa a V-a la încheierea temei privitoare la tăierea lemnului cu fierăstrăul, elevii au demonstrat în practică ce importanță prezintă, în tăierea longitudinală corectă cu fierăstrăul în cordat, felul cum este fixată pinza, înclinațiile acesteia, ceaprazuirea și întinderea ei etc.

Instruirea practică a elevilor din clasele VIII-XI se desfășoară în întreprinderi, fiind condusă de maiștri și ingineri care lucrează în cadrul acestora.

Astfel, elevii claselor a VIII-a efectuează aplicațiile practice în atelierele de lăcătușărie ale Centrului școlar agricol din orașul Bu-

zău, unde au la dispoziție unelte, instrumente, scule și mașini-unelte moderne. La început elevii au fost instruiți pe operații, dar curînd au trecut la executarea de obiecte care impun complexe de operații, ca de exemplu echere, compase de trasat, ace de trasat etc. Acum ei lucrează la ajustarea unor piese pentru diferitele mașini agricole ce se repară în atelierele centrului: confecționează suruburi, piulițe, dinți pentru grape, diferite cuțite pentru cultivator etc.

Elevii claselor a IX-a efectuează lucrările practice la întreprinderea materialelor de cale. Pentru a asigura instruirea lor fără ca procesul de producție din întreprindere să sufere, profesorii-maiștri i-au repartizat, pe grupe, pe lingă muncitori, organizînd lucrul prin rotație la strung, la mașina de frezat universală, la mașini de rabotat și la alte mașini unelte utilizate în procesul prelucrării metalelor.

Înainte de începerea lecțiilor profesorii-maiștri expun un scurt instructaj teoretic asupra principalelor probleme care vor fi înfățișate în cursul acesteia, iar la sfîrșit verifică în ce măsură elevii și-au însușit cunoștințele și deprinderile.

De asemenea, profesorii-maiștri, care, după cum am menționat, sînt ingineri din întreprindere, arată și muncitorilor pe lingă care lucrea-

lierul de reparații auto, elevii vor învăța să conducă automobilul.

Profesorii-maiștri acordă multă atenție instruirii elevilor asupra tehnicii securității muncii. Ei se preocupă să realizeze permanent legătura dintre cunoștințele primite de elevi în orele de fizică (de pildă cunoștințele privitoare la pîrghii, la transmiterea mișcărilor, la circuite electrice etc) și aplicațiile practice ale acestora la organele de transmisie ale automobilului, la aparatele lui de rulare etc.

Și elevii claselor a XI-a primesc o temeinică instruire practică conform programei pentru studiul aparatelor și mașinilor electrice. Împărțiți pe grupe, ei lucrează fie în atelierul de electrotehnică al Centrului școlar agricol din Buzău, fie în atelierul de întreținere al Uzinei electrice a orașului. Ei studiază și minuiesc aparatele și sculele necesare realizării de instalații, efectuează reparații de aparate și mașini electrice, lucrează la instalarea de circuite electrice cu două sau mai multe ramificații, instalează fișe, întrerupătoare, dușii, siguranțe electrice etc.

Lucrînd în întreprindere, elevii au posibilitatea să cunoască și problemele complexe ale acestora, probleme legate de organizarea întreprinderilor, de planul lor de producție, de normarea muncii, de dezvoltarea tehnicii etc.

La cercurile tehnice

În procesul de pregătire pentru viață a elevilor, mai ales în dez-

rinții elevilor, cu sprijinul conducerii școlii, s-au procurat o serie de materiale precum și utilajul necesar lucrărilor de galvanotehnică, a fost procurată o celulă fotoelectrică folosită pentru transmiterea comenzii la distanță prin semnale luminoase etc.

S-a simțit totodată și nevoia unei mai bune organizări a muncii în cerc. Membrii acestuia — elevii din clasele a IX-a, a X-a și a XI-a — au fost împărțiți pe echipe, cărora le-au fost repartizate spre studiu diferite probleme de ordin teoretic și practic. Una din echipe s-a preocupat, de exemplu, de punerea la punct a aparatelor de măsură electrice din laboratorul școlii, a reconstrucției unui voltmetru, a construit diferite tipuri de receptori, un oscilograf etc. O altă echipă s-a ocupat de lucrări de galvanotehnică, de radiotehnică, 11 elevi au fost antrenați în construirea unui navomodel telehidat prin unde ultrasonore. Doi elevi ai școlii au fost încadrați în traficul internațional de emisie pentru amatori.

Stîrnește mult interes în rîndurile elevilor și cercul fotografic al școlii. În prima etapă de funcționare a acestuia, membrii lui au învățat tehnica luării fotografiei, a dezvoltării și copierii. Ulterior însă s-a trecut la studierea aplicațiilor pe care le are fotografia în știință și în tehnică. Combinînd aparatul fotografic cu microscopul, elevii participă la activitatea cercului fotografic au învățat cum să înregistreze cu cea mai mare exactitate lințe microscopice, a căror imagine mărită le-a oferit posibilitatea unor studii interesante despre structura materiei. Ei au învățat în ce constă radiografia, cum marchează razele Roentgen pe pelicula fotografică cele mai mici leziuni existente, s-au ocupat de probleme de astrofotografie și spectrofotografie, fiind ajutați să înțeleagă mai în adîncime structura atomului. De asemenea, elevii au învățat o serie de aplicații ale fotografiei în industria grea, îndeosebi în legătură cu cercetarea microscopică a diferitelor metale.

Preocupîndu-se și de problemele fotografiei artistice, elevii vizitează diferite expoziții fotografice, poartă discuții privitoare la alegerea subiectului unei fotografii, la realizarea unei idei pe cale fotografică, la realizarea compoziției fotografice, la cauzele care provoacă defectele unei fotografii și la felul cum se înlătură acestea, se interesează de arta fotografiei în dezvoltarea artei cinematografice, în acțiunea de culturalizare a maselor. Membrii cercului au confecționat numeroase panouri cu fotografii cuprinzînd aspecte din viața școlii, din munca patriotică a elevilor, din timpul practicii lor în producție.

Profesorii care conduc cercurile sînt continuu preocupați de activitatea elevilor, acordă multă grijă procurării materialelor necesare construirii diferitelor aparate. De asemenea, se ocupă mult de înarmarea elevilor ce activează în cercuri cu deprinderi practice de muncă, urmărind totodată realizarea legăturii dintre activitatea cercurilor și producție, dintre munca desfășurată de elevi și problemele actuale ale tehnicii.

Experiența colectivului didactic de la Școala medie nr. 1 din Buzău în domeniul legării învățămîntului de viață evidențiază multe forme prin care elevii pot fi ajutați să înțeleagă cunoștințele ce se predau la diferitele obiecte de învățămînt în strînsă legătură cu aplicațiile lor în producție, să-și însușească deprinderi practice de muncă.

Merită a fi subliniate, în această privință, în special câteva aspecte. În primul rînd, faptul că școala a asigurat instruirea practică a tuturor elevilor ei din clasele V-XI, deși nu dispune încă de ateliere necesare instruirii elevilor din clasele superioare. Dînd însă dovadă de inițiativă, conducerea școlii și colectivul didactic au apelat la ajutorul unor întreprinderi din oraș, reușind astfel să-i includă și pe elevii din clasele VIII-XI în activitatea practică. Este necesar ca pretutindeni acolo unde școlile nu și-au organizat încă ateliere pentru toate aplicațiile practice prevăzute în programa școlară să se solicite ajutorul întreprinderilor, așa cum s-a procedat la Școala medie nr. 1 din Buzău. De asemenea, această școală a procedat just alegînd ca profesori de cunoștințe industriale și studiul mașinilor tehnicieni și ingineri din întreprinderi.

De subliniat este și faptul că profesorii școlii s-au preocupat să asigure cercurilor o orientare accentuată spre problemele producției și tehnicii, ceea ce face ca ele să contribuie într-o măsură însemnată la pregătirea practică a elevilor, la dezvoltarea interesului lor pentru tehnica modernă. Profesorii conducători de cercuri ar trebui să aibă în vedere acest fapt, înlăturînd caracterul abstract, teoretic care se mai manifestă încă în activitatea unor cercuri.

Socotim foarte pozitivă preocuparea colectivului didactic de la Școala medie nr. 1 din Buzău pentru asigurarea unei strînse colaborări între profesorii care realizează la disciplinele lor pregătirea practică a elevilor. Planul elaborat de comisia metodică în vederea coordonării lecțiilor de cultură generală cu activitățile practice desfășurate în ateliere face ca această colaborare să aibă rezultate concrete la fiecare lecție în parte, contribuînd mult la buna pregătire a elevilor.

În toate școlile se pot găsi astfel de forme eficiente de instruire practică a elevilor. Colectivele pedagogice au datoria să le folosească din plin în activitatea lor de pregătire a elevilor pentru viața lor muncă în producție.

Pentru o strînsă colaborare între profesori

Întreaga activitate de instruire practică a elevilor, de îndrumare a acestora cu cunoștințe și deprinderi practice se desfășoară sub îndrumarea unei comisii metodice din care fac parte profesorii de lucrări practice, de cunoștințe elementare de producție industrială, de fizică, chimie, științe naturale, matematică și desen. Comisia se ocupă de completarea continuă a înzestrării atelierele școlii cu unelte și utilaje moderne, organizează lecții deschise, acordă o mare atenție muncii educative în cadrul activității practice în ateliere și în producție.

Cu multă grijă se preocupă comisia metodică de asigurarea unei cit mai strînse colaborări între profesorii de diferite specialități, în vederea înarmării elevilor cu deprinderi practice bazate pe înțelegerea principiilor, legilor și fenomenelor care stau la baza producției și a înlăturării caracterului îngust, mesetășegăresc al instruirii practice.

În acest scop, comisia a elaborat un plan de coordonare între temele prevăzute în programa de lucrări practice de atelier și temele ce se predau la diferitele obiecte de învățămînt. Acest plan de coordonare a fost elaborat pe clase. Astfel, pentru clasa a V-a, el arată profesorilor de lucrări practice, celor de matematică, botanică și desen ce legături pot face la lecțiile lor între cunoștințele din programa obiectului respectiv și lucrările practice de atelier luate pe capitole și teme. Bunăoară, se arată că la tema „Procedee manuale de tăiere a lemnului” trebuie folosite cunoștințele de desen ale elevilor privitoare la figuri geometrice plane și cunoștințele de aritmetică referitoare la sistemul metric. Planul recomandă totodată profesorilor de desen să arate elevilor cum se realizează trasarea diferitelor figuri geometrice în practica tâmplăriei, iar profesorii de matematică să stăruie asupra operațiilor de trecere de la o unitate de măsură derivată la alta și asupra importanței pe care o prezintă în practică cunoașterea temeinică a sistemului metric.

În planul de coordonare pentru clasa a VI-a se arată, printre altele, că la tema „Descrierea și clasificarea pilelor” profesorul-maiștru va folosi cunoștințele de desen ale elevilor referitoare la desenarea corpurilor rotunde, a poliedrelor și a secțiunilor, cunoștințele de geometrie permise în lecțiile despre poligoane, cunoștințele de fizică, despre frecare.

Toate aceste planuri de coordonare au fost analizate și îmbunătățite în cadrul comisiei metodice pentru activitățile practice. Cu acest prilej profesorii de diferite specialități au înțeles și mai bine sarcinile concrete ce le revin în vederea realizării unei strînse legături între disciplinele lor, pentru ridicarea nivelului de pregătire practică a elevilor.

Elevii Școlii medii nr. 1 din Buzău execută în laboratorul de fizică al școlii interesante lucrări practice.

ză elevii cum să le explice acestora diferitele cunoștințe privitoare la lucrul la o mașină unelată, cînd să le permită s-o minuiască, cum să-i supravegheze.

Pentru cunoașterea atelierului de reparații auto, a utilajelor, mașinilor și sculelor întîlnite într-un astfel de atelier, precum și pentru studierea diferitelor tipuri de autovehicule, elevii claselor a X-a efectuează lucrările practice în atelierele auto ale centrului A.V.S.A.P. Buzău și în atelierele de reparații auto I.R.T.A. sub conducerea unor maiștri de la aceste ateliere. Grupele de elevi, care lucrează în ateliere câte o zi pe săptămîină, sînt împărțite pe echipe (de caroserii, motoare, instalații etc.). Acum echipele ajută muncitorilor în lucrările de reparații pe care aceștia le efectuează la diferitele tipuri de autovehicule, își însușesc cunoștințele de bază privitoare la utilajele unui atelier pentru reparații auto și la principalele părți ale automobilului, efectuează exerciții practice de demontare a motorului pe mecanisme și sisteme. În a doua parte a anului școlar, paralel cu activitatea practică din ate-

latură interesului lor pentru tehnica modernă, aduc o contribuție de seamă cercurile tehnice din școală.

Cercul de electrotehnică și-a început activitatea acum cîțiva ani cu o serie de acțiuni mărunte, dar care au constituit un bun stimul pentru elevi. S-au efectuat întîi reparații ale instalației electrice a școlii, s-au realizat efecte de lumină cu ocazia diferitelor spectacole date de elevii școlii sau de membrii cercului dramatic al Comitetului sindical al muncitorilor din învățămînt. Treptat, însă, planul de activitate al cercului s-a lărgit și s-a îmbogățit. S-au organizat discuții cu privire la probleme de ordin teoretic și numeroase activități practice: construcții de aparate pentru măsurători electrice, confecționarea de materiale didactice etc. Deosebit de mult i-au atras pe elevi construirea unui ceas electric, a unui aparat de emisie-recepție intercontinental, a unui receptor cu semiconductori, a unui aparat pentru emisie de ultrasunete, a unui complex de aparate necesare telehidării unui navomodel, construcția unui cuptor electric cu arc etc.

Cu ajutorul pe care l-au dat pa-

Examene la cursurile fără frecvență

De curind s-a încheiat prima sesiune a examenelor de la cursurile fără frecvență, la care s-au prezentat numeroși tineri muncitori. Mobilizați de Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență, cei mai mulți dintre profesorii școlilor pe lângă care s-au organizat asemenea cursuri au acordat celor înscriși la examene un ajutor susținut, îndrumându-i în studiul lor individual, sprijinindu-i să se pregătească temeinic.

La cursul fără frecvență de pe lângă Școala medie nr. 22 „Gheorghe Lazăr” din București s-au înscris în acest an aproape 500 de tineri muncitori. Cea mai mare parte din ei sînt cuprinși în clasele VIII—XI. Peste 140 de tineri muncitori urmează cursurile clasei a VIII-a. Majoritatea lor sînt muncitori industriali din cele mai mari întreprinderi ale raionului V. I. Lenin, ca uzinele „Mao Tze-dun”, Uzinele chimice romine, uzina „Gr. Preoteasa”, I.T.B., țesătoria „Răscoala din 1907”, întreprinderea „Tricotajul Roșu” ș.a.

Pentru cadrele didactice și pentru conducerea Școlii medii nr. 22, îndeplinirea sarcinilor trasate prin Hotărîrea partidului și guvernului cu privire la învățămîntul seral și fără frecvență a însemnat o preocupare permanentă. Încă din luna octombrie 1959 tovarășul V. Iliescu, directorul școlii, îndrumat de organizația de partid din școală, a studiat măsurile care trebuie luate pentru ajutorarea muncitorilor înscriși la cursul fără frecvență. Ca urmare, au fost organizate pentru aceștia lecții și consultații, li s-au pus la dispoziție laboratoarele școlii, materiale didactice, cărți etc. Conducerea școlii și profesorii au urmărit cu regularitate frecvența elevilor la consultații, au ținut o strînsă legătură cu întreprinderile mari unde lucrează elevii, au stat de vorbă cu fiecare muncitor-elev în parte, i-au ajutat să-și lămuirească multe din problemele care le erau neclare.

Recenta sesiune a arătat că multe din aceste măsuri au dat roade bune, care se oglindesc atît în numărul destul de mare al celor prezenți la examene, cît și în calitatea cunoștințelor însușite de ei. De pildă, s-au prezentat mulți candidați la examenele de chimie, de geografie, istorie, științele naturale, economie politică, socialism științific etc. Un număr mai mic de tineri s-au prezentat la examenele de limba română, matematici, fizică, cei mai mulți dorind să-și lase mai mult timp pentru pregătirea la aceste discipline.

Lucrările scrise dovedesc că numeroși elevi și-au însușit temeinic cunoștințele studiate. La istorie în clasa VIII-a, de pildă, ei au vorbit cu pricepere, în lucrările lor, despre organizarea politică a Egiptului antic, despre bogățiile și cultura lui. Mulți elevi, ca, de pildă, țesătoria Lob Elvira sau electriciana Andreev Georgeta au obținut note de 9. La chimie, majoritatea elevilor a înfățișat corect în lucrările scrise proprietățile fizice și chimice ale sulfului și clorului, metodele de extragere și preparare a acestora, întrebunțările lor. Tot astfel, la geografie, în tratarea temei „Vulcanii”, cei mai mulți elevi au reușit să obțină note bune și foarte bune. Asemenea aprecieri se pot face și cu privire la lucrările de istorie la clasa a IX-a, unde numeroși candidați au tratat just tema „Marea Revoluție Socialistă din Octombrie”, la lucrările de economie politică la clasa a X-a, în care mulți elevi au vorbit cu pricepere despre gospodărirea chibzuită a întreprinderilor, sau la lucrările de socialism științific în clasa a XI-a, unde cea mai mare parte din elevi au tratat just tema „Învățătura marxist-leninistă despre stat”, arătînd ce este statul dictaturii proletarietului și care sînt funcțiile lui. Și lucrările de științele naturale, geografie, limba rusă etc. arată, în cea mai mare parte a lor, buna pregătire a muncitorilor-elevi.

O situație asemănătoare s-a constatat și la examenele orale. Și aici numărul celor care au dat răspunsuri bune și foarte bune este destul de mare. Pot fi date ca exemplu răspunsurile muncitorului petrolist Dan Constantin, ale țesătoarei Maria Huiung, ale tipografului Mihai Simion, ale strungarului Ștefan Drosu și ale multor alora, răspunsuri care au fost notate cu notele 8 și 9.

Examenele ținute în această sesiune la cursurile fără frecvență au scos însă la iveală și unele lipsuri. La matematică, de pildă, o serie de candidați din clasele VIII—XI n-au putut rezolva unele chestiuni elementare. La istorie, o parte din elevi au dovedit că nu înțeleg decît superficial esența unor fenomene istorice. Unele răspunsuri orale date la examenul de economie politică au dovedit o insuficiență a cunoașterii a problemelor economice actuale. Au fost candidați care n-au putut vorbi la examenul de limba română despre influența exercitată de literatura populară asupra creației marilor noștri scriitori. Destul de mulți candidați s-au exprimat greoi atît în lucrările scrise, cît și în răspunsurile la examenul oral.

Multe din aceste lipsuri se datoresc faptului că, deși s-au preocupat de pregătirea elevilor pentru examene, profesorii Școlii medii nr. 22 n-au făcut în această privință tot ce era necesar. Nu s-a asigurat frecvența regulată la lecții și consultații a tuturor candidaților. O parte din lecțiile și consultațiile ținute n-au luat suficient în seamă condițiile specifice ale cursurilor fără frecvență, îmbrăcînd din această cauză caracterul pe care-l au aceste forme de pregătire a elevilor în cadrul cursurilor de zi.

Analizînd rezultatele obținute în sesiunea actuală de examene la cursul fără frecvență, conducerea Școlii medii nr. 22 „Gh. Lazăr” și-a dat seama că în viitor vor trebui sporite măsurile pentru îmbunătățirea calitativă a pregătirii elevilor înscriși la acest curs. În planul de măsuri al direcției școlii se prevede o intensificare a legăturilor dintre școală și întreprinderi. Este necesar să se realizeze astfel de legături și cu întreprinderile mici, cu cooperativele și instituțiile unde lucrează unii elevi, pentru ca și acestea să le creeze toate condițiile necesare studiului, să le asigure posibilitatea de a frecventa lecțiile și consultațiile organizate în școală, să urmărească îndeaproape modul în care se pregătesc pentru examene.

Manifestînd o exigență sporită față de propria lor muncă, ținînd seama de particularitățile specifice cursului, profesorii care îi pregătesc pe elevii înscriși la cursul fără frecvență au datoriat să-și îmbunătățească calitatea lecțiilor și consultațiilor, să evite predarea abstractă, să renunțe la datele inutile, inaccesibile și greu de reținut, să recurgă cît mai des la experiențe și demonstrații, să folosească mai intens experiența din producție a muncitorilor-elevi. În lecții și consultații va trebui să se pună un accent deosebit pe transmiterea de noi cunoștințe și pe fixarea lor, să se insiste asupra formării concepției științifice față de lume și viață a elevilor.

Îndeplinind aceste sarcini, colectivul pedagogic al Școlii medii nr. 22 „Gh. Lazăr” și direcția școlii vor reuși pe viitor să înregistreze succese tot mai însemnate în pregătirea oamenilor muncii care își completează studiile prin cursurile fără frecvență.

Prof. GH. RADULEA
prof. C. PRISECARU

Căi de însușire a deprinderilor practice

Demonstrarea procedurii de muncă

Demonstrarea procedurii de muncă constituie o verigă importantă în activitatea didactică a profesorului-maistru, care se folosește în special în cazul cînd se predă o nouă operație de prelucrare.

Pentru reușita demonstrării procedurii de muncă este necesar ca profesorul-maistru să se pregătească minuțios, pentru a-l reda cît mai corect în fața elevilor. Nu trebuie să înțelegem prin aceasta că atunci cînd se predă o nouă operație de prelucrare profesorul-maistru trebuie să se pregătească numai pentru operația respectivă. Dimpotrivă, este necesar ca el să se pregătească pentru toată lecția — pentru comunicarea cunoștințelor noi, pentru desfășurarea exercițiilor practice, pentru analiza activității din ziua respectivă etc., incluzînd aici pregătirea pentru demonstrarea procedurii de muncă și acordîndu-i o atenție specială.

Demonstrarea procedurii de muncă se bazează pe perceperea de către elevi a complexului de mișcări care compun operația respectivă. Pentru ca elevii să înțeleagă mai bine noul procedeu de muncă este necesar ca profesorul-maistru să ex-

pună cunoștințele tehnice referitoare la construcția sculelor cu care se execută operația respectivă și să le atragă atenția asupra structurii operației și a legăturilor care există între diferitele faze care o compun. În scopul de a crea condițiile unei produceri corecte de către elevi a procedurii de muncă este necesar ca aceasta să fie prezentată sub aspecte diferite și într-un mod accesibil elevilor.

Să luăm ca exemplu demonstrarea în clasa a V-a a procedurii de tăiere transversală cu ferăstrăul cu coardă. Avînd dinainte pregătite sculele și materialele necesare, profesorul-maistru trasează scindura de tăiat, o prinde în teighea, apucă ferăstrăul de un braț astfel ca dinții să fie aplcați înainte, în poziția corespunzătoare și execută tăierea. Procedînd astfel profesorul-maistru a demonstrat procedeu de muncă în ansamblu și în ritm normal de lucru. Dar, deși în timpul demonstrării el a dat și explicațiile necesare, elevii nu pot reține totuși întregul complex de mișcări ce se efectuează în timpul tăierii transversale. De aceea este necesar ca după demonstrarea procedurii în ansamblu și în ritm normal de lucru să se reia demonstrarea pe părți și în ritm încetinit, pentru ca elevii să poată observa și memora toate mișcărilor ce compun procedeu respectiv.

În timpul demonstrării procedurii de muncă este bine să se introducă pauze scurte între diferitele faze, pentru a le analiza cu elevii. În această etapă se va pune accentul pe importanța și succesiunea mișcărilor care compun procedeu. Astfel, în timpul explicării și demonstrării procedurii de tăiere transversală cu ferăstrăul cu coardă profesorul-maistru trebuie să sublinieze cîteva momente importante: însemnarea scindurii, fixarea ei în teighea, potrivirea pinzei de ferăstrău, executarea tăierii. În mod special el va insista asupra poziției corecte a corpului în timpul tăierii. La începerea tăierii se va arăta cum se retrage pinza ferăstrăului de cîteva ori spre cel care taie, pe o porțiune mică din lungimea ei, după care minuirea se va realiza alternativ pe întreaga lungime.

În cazul cînd se demonstrează un procedeu mai complex se repetă, după caz, anumite faze care nu au fost reținute de elevi. Acestea trebuie să fie însoțite de asemenea de explicațiile necesare.

În continuare, profesorul-maistru execută din nou întregul procedeu în ansamblu și în ritm normal de lucru. Apoi el trebuie să se încre-

dinteze că toți elevii au înțeles deplin cele demonstrate. Pentru aceasta va cere citorva elevi să reproducă parțial sau total procedeu de tăiere cu ferăstrăul cu coardă. În cazul cînd se constată că aceștia nu reușesc să-l reproducă corect se vor demonstra și explica din nou acele părți care nu au fost înțelese de elevi și se va face o nouă verificare. Această măsură trebuie luată imediat, deoarece se știe că însușirea unui procedeu greșit produce marea greutate în însușirea altuia nou. De cele mai multe ori greșelile săvîrșite de elevi se datoresc înțelegerii greșite de către aceștia a explicațiilor date de profesorul-maistru, lipsei lor de atenție în timpul demonstrării procedurii de lucru, explicării confuze, incomplete sau greșite de către profesorul-maistru. Pentru a evita asemenea neajunsuri, acesta trebuie să acorde cea mai mare grijă propriei sale pregătiri și bunei organizării a lecției, astfel încît să asigure interesul și atenția elevilor pentru cele demonstrate, înțelegerea deplină a acestora.

Practica a dovedit că un procedeu de muncă se poate însuși corect atunci cînd în afară de pregătirea profesională, pedagogică și metodică a profesorilor-maistri se mai realizează și alte cerințe. În primul rînd, este vorba de asigurarea vizibilității pentru toți elevii din grupa respectivă. În acest scop, locul de muncă al profesorului-maistru trebuie să fie ales în așa fel încît elevii să poată vedea demonstrarea procedurii și să audă explicațiile, să fie amenajat pe un postament care are o înălțime de circa 300 mm și în imediată apropiere de locurile de muncă ale elevilor. Locurile de muncă trebuie să fie dotate cu sculele, dispozitivele și materialele necesare. În timpul exercițiilor practice, profesorul-maistru trebuie să urmărească modul cum aplică elevii în practică indicațiile referitoare la executarea corectă a operațiilor de prelucrare, precum și a regulilor de tehnică a securității muncii.

Înțelegînd și memorînd mișcărilor corecte și conștient, elevii încep să-și formeze în cadrul exercițiilor practice deprinderi de minuire a uneltor specifice lucrărilor ce se execută. Folosind cu pricepere demonstrația procedurii de muncă profesorii-maistri vor reuși să-i înarmeze pe elevi cu temeinice cunoștințe, priceperi și deprinderi practice.

M. DORU

Un valoros schimb de experiență

Sub îndrumarea secției raionale de învățămînt și cultură, în raionul Novaci a avut loc de curind un valoros schimb de experiență între diriginți în legătură cu organizarea muncii educative și colaborarea cu organizațiile de tineret.

A fost popularizată cu acest prilej experiența unor diriginți de la școlile din Polovraci și Cernădia, care, datorită unei strînse legături cu organizațiile de tineret și unei propagande pedagogice rodnice în rîndul părinților, au obținut rezultate bune în activitatea lor educativă.

Participanții la schimbul de experiență au subliniat în mod deosebit necesitatea întăririi colaborării cu organizația de tineret în toate școlile din raion pentru ridicarea nivelului la învățătura al elevilor și pentru îmbunătățirea muncii educative, precum și datorită diriginților din învățămîntul seral de a găsi forme specifice de muncă educativă, de a ține o legătură permanentă cu conducerea întreprinderilor unde lucrează muncitorii-elevi.

Pentru buna desfășurare a activității de îndrumare și control

De curind a avut loc la Iași, sub îndrumarea comitetului regional de partid, o consfătuire cu șefii secțiilor și inspectorii de la secțiile de învățămînt și cultură raionale, orășenești și a regiunii.

În consfătuire s-au discutat temele „Sarcinile actuale ale învățămîntului și ale acțiunii de culturalizare”, „Metode și sisteme de inspecție” și „Activitatea culturală de masă”.

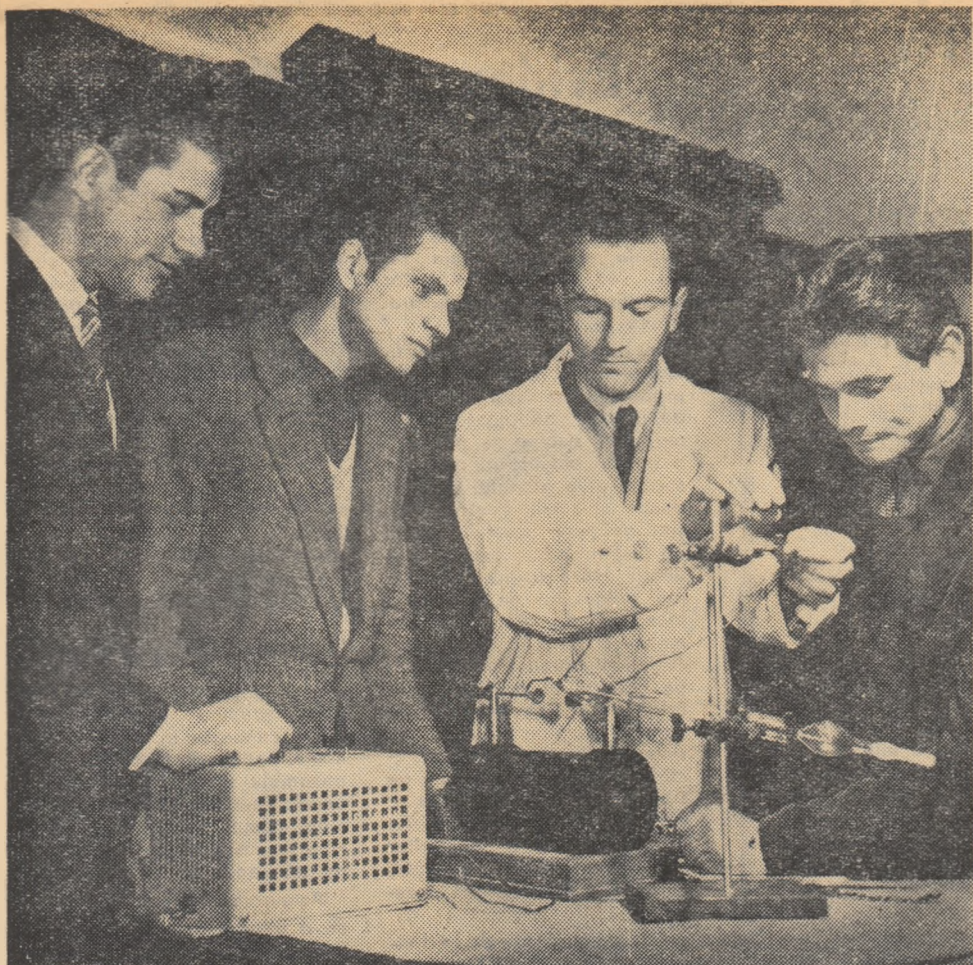
În continuare inspectorii au participat la activități practice. Împărțiți pe grupe, ei s-au deplasat la trei unități școlare (Școala medie nr. 4, Școala de 7 ani nr. 1 și căminul cu orar normal „Gheorghe Șerban” din orașul Iași), unde au controlat și îndrumat munca directorilor.

Consfătuirea a prilejuit un larg schimb de experiență între inspectorii și i-a înarmat pe aceștia cu noi metode de desfășurare a muncii lor.

Elevii și elevetele Complexului Școlar din Birlad desfasoară numeroase acțiuni practice la Fabrica de dulci din localitate. Încluseu: strungarul Dulgheru Dumitru explicînd unor elevi din clasa a IX-a „C” cum se minuieste strungul.

Să fie lichidate neglijențele în difuzarea manualelor

Muncitorii-elevi Tâlpău Ion, mecanic la Fabrica de Rulmenți din Birlad, Mutu Vasile, strungar la aceeași întreprindere, și Mocanu Ion, mecanic la I.R.T.A., studiază descărcarea electrică în gaze la diferite presiuni.

Este cunoscut efortul care se face în țara noastră pentru asigurarea școlilor cu manuale având un conținut ideologic-științific ridicat, corespunzător sarcinii de a pregăti cit mai bine în școli pe viitorii constructori ai socialismului. În munca plină de răspundere de redactare a cărților școlare sînt antrenat pedagogi cu experiență, oameni de știință, tehnicieni, scriitori și critici literari, astfel încît să se poată pune la îndemîna cadrelor didactice și a elevilor manuale cit mai bune, prețioase ajutoare în munca instructiv-educativă. Anual au luat drumul școlilor milioane de exemplare de manuale dintre care sute de cărți școlare noi și multe manuale revizuite și îmbunătățite. Numai în anul 1959 au fost editate 422 de titluri de manuale într-un tiraj de peste 12.000.000 exemplare.

Dar nu în toate cazurile manualele ajung la cei care le așteaptă. Există încă elevi și profesori lipsiți de cărți școlare în timp ce acestea stau nefolosite, în stocuri, pe rețeaua de difuzare. În unele regiuni există chiar mii de manuale „disponibile”, deși școlile se plîng că au rămas în acest an fără cărți. Cine e vinovat, bunăoară, de faptul că în luna decembrie 1959 nu ajunseseră în școli circa 80.000 de exemplare din manualul de geografie pentru clasa a V-a, 64.000 de exemplare din manualul de geografie pentru clasa a VI-a, 44.000 din manualul de istorie pentru clasa a IV-a și alte manuale indispensabile muncii școlare, pentru editarea cărora s-au consumat fonduri mari, ce stau de atîta vreme blocate? Este oare întâmplător că în regiunile București,

Craiova, Cluj și altele au rămas nevîndute mii de exemplare din manualul de istorie citat, cu toate că este vorba de o ediție nouă și foarte solicitată?

Realitatea arată că existența acestor manuale „disponibile” se datorește în bună parte unei proaste difuzări, lipsei de preocupare a centrelor de librărie și difuzare a cărții, a librăriilor raionale și cooperative-lor sătești pentru distribuirea operativă a manualelor școlare. La Timișoara și Oradea, de pildă, după două luni de la deschiderea anului școlar existau clase întregi fără manuale, deoarece organele locale de difuzare „uitaseră” de existența în depozitele lor a sute de exemplare din cărțile așteptate de școli. Nu rare sînt cazurile cînd cărțile repartizate școlilor sătești sînt ridicate de cooperativele respective cu mare întîrziere, și atunci în urma unor insistențe din afară.

Asemenea neglijențe sînt favorizate de faptul că Direcția difuzării cărții din Ministerul Învățămîntului și Culturii nu exercită un control sistematic asupra organelor locale de difuzare — mai ales asupra celor de la raioane și comune — nu le trage la răspundere atunci cînd dau dovadă de nepăsare și lipsă de interes în aprovizionarea operativă a școlilor cu cărți. De asemenea, Direcția difuzării cărții nu efectuează întotdeauna recenziile ce se impun deîndată ce sînt observate nepotriviri între numărul de manuale necesar și cel trimis, pentru a evita plusurile de manuale în unele regiuni și raioane ale țării și lipsa lor în altele.

Este necesar să se lucreze cu mai multă grijă în acțiunea de difuzare a manualelor. Neglijența în acest domeniu duce la greutăți în munca școlilor și vinovații trebuie trași la răspundere. Apariția unui manual nou trebuie adusă imediat la cunoștința cadrelor didactice, a elevilor și părinților, arătîndu-li-se de unde și cînd îl pot procura.

Socotim că și secțiile de învățămînt și cultură își au partea lor de vină în proasta difuzare a cărților școlare. Cele mai multe consideră difuzarea manualelor o sarcină exclusivă a C.L.D.C.-urilor și librăriilor raionale și, în consecință, nu țîn legătura cu acestea spre a vedea dacă necesarul de manuale pe regiune sau raioane poate fi acoperit cu cantitățile de care dispun; nu sezează la timp defecțiunile constatate. Ele nu mobilizează și nu îndrumă cadrele didactice în munca de lămurire a părinților în vederea procurării cărților școlare trebuitoare bunei pregătiri a copiilor lor.

Învățătorii și profesorii, directorii școlilor, care așteaptă pasivi sosirea manualelor fără a se interesa cu insistență la librării și cooperative de situația acestora, ajută în felul acesta de cele mai multe ori la proasta difuzare a cărții școlare.

Trebuie spus că unele „scăpări” ale Direcției planificării din Ministerul Învățămîntului și Culturii, întîrzierile cu care sînt elaborate uneori cărțile școlare de către Editura de stat didactică și pedagogică au și ele repercusiuni asupra difuzării manualelor. În stabilirea tirajelor de exemplu, Direcția planificării a comunicat nu o dată Direcției difuzării cărții cifre de școlarizare necorespunzătoare realității. Astfel, în anul școlar 1958-1959 a anunțat că există în clasa a VIII-a 55.070 școlari, cînd în realitate erau 62.120, în clasa a V-a 216.950 în loc de 247.270, în clasa a II-a 346.000 în loc de 337.509 etc. Aceste diferențe de cîteva mii sau zeci de mii de elevi și deci de manuale produc întîrzieri în difuzare și cheltuieli suplimentare, deoarece impun redistribuirea cărților pe regiuni.

O carte împotmolită undeva pe rețea înseamnă un copil lipsit de ajutor prețios în munca sa. O carte sosită tîrziu în școală înseamnă goluri în cunoștințele elevului care a fost lipsit de ea. Dar cînd e vorba de stocarea nejustificată pe rețea a zeci de mii de manuale?

Necesitățile învățămîntului cer să se lichideze deîndată gravele lipsuri existente în difuzarea manualelor școlare și să fie trași la răspundere cei care sînt vinovați.

ANA COSMIN

ÎN SPRIJINUL PREDĂRII CALCULULUI DIFERENȚIAL ȘI INTEGRAL LA CLASA A XI-A

Despre derivate (II)

Derivata funcției compuse. Dacă $\varphi(u)$ și $u(x)$ sînt derivabile, atunci și funcția compusă $f(x) = \varphi(u(x))$ este derivabilă și $f'(x) = \varphi'(u(x)) \cdot u'(x)$.

Demonstrația poate fi omisă în predare dacă profesorul apreciază că este cazul.

Fie x_0 un punct oarecare în care este definită funcția $f(x)$, deci în care și $u(x)$ este definită și fie $u_0 = u(x_0)$. Funcția $\varphi(u)$ este derivabilă în u_0 , deci $\varphi'(u_0) = \lim_{u \rightarrow u_0} \frac{\varphi(u) - \varphi(u_0)}{u - u_0}$.

Pentru $u \neq u_0$ putem scrie $\varphi'(u_0) = \frac{\varphi(u) - \varphi(u_0)}{u - u_0} + \alpha(u)$ unde $\lim_{u \rightarrow u_0} \alpha(u) = 0 = \alpha(u_0)$; (se ia

$\alpha(u) = \varphi'(u_0) - \frac{\varphi(u) - \varphi(u_0)}{u - u_0}$ dacă $u \neq u_0$ și $\alpha(u_0) = 0$). Avem deci $\varphi(u) - \varphi(u_0) = [\varphi'(u_0) + \alpha(u)](u - u_0)$. Rezultă: $\varphi(u) - \varphi(u_0) = [\varphi'(u_0) + \alpha(u)](u - u_0)$. Să formăm raportul $R(x)$ pentru funcția compusă $f(x) = \varphi(u(x))$:

$$\begin{aligned} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &= \frac{\varphi(u(x)) - \varphi(u(x_0))}{x - x_0} = \\ &= \frac{\varphi(u(x)) - \varphi(u_0)}{x - x_0} = [\varphi'(u_0) + \\ &+ \alpha(u)] \frac{u(x) - u(x_0)}{x - x_0}. \end{aligned}$$

Toți termenii din ultimul membru au limita în x_0 , deoarece $\varphi'(u_0)$ este constant, $\lim_{x \rightarrow x_0} \alpha(u(x)) = \alpha(u_0) = 0$; ($\alpha(x)$ este

continuă în $u_0 = u(x_0)$, $u(x)$ este continuă în x_0 fiind derivabilă; deci funcția compusă $\alpha(u(x))$ este continuă în x_0), iar raportul are limita $u'(x_0)$. Raportul inițial are limita în x_0 , adică f este derivabilă în x_0 și $f'(x_0) = \varphi'(u_0) \cdot u'(x_0) = \varphi'(u(x_0)) \cdot u'(x_0)$. Deoarece x_0 a fost ales arbitrar, pentru orice x ce aparține lui I , f este derivabilă și $f'(x) = \varphi'(u(x)) \cdot u'(x)$.

Dacă în egalitatea $f(x) = \varphi(u(x))$ nu se mai pune în evidență argumentul x , se scrie $f = \varphi(u)$ și deci $f' = [\varphi(u)]'$. De asemenea dacă în egalitatea care ne dă derivata lui f nu se mai pune în evidență argumentul x , se scrie $f' = \varphi'(u) \cdot u'$, deci $[\varphi(u)]' = \varphi'(u) \cdot u'$. În această ultimă egalitate, u nu este variabilă independentă, ci funcție de x .

Teorema precedentă este valabilă și în cazul mai multor funcții care se compun. Practic, derivata unei funcții compuse se obține înmulțind derivatele funcțiilor care se compun, în ordinea compunerii lor.

Se deduc derivatele: $(u^n)'$ (n întreg), $(\sin u)'$, $(\cos u)'$, $(\operatorname{tg} u)'$, $(\operatorname{ctg} u)'$, u fiind o funcție derivabilă.

Pentru demonstrația derivabilității funcției compuse nu se poate folosi amplificarea cu Δu , deoarece această notație nu se folosește în manual și, mai ales, deoarece pentru $\Delta x \neq 0$ s-ar putea ca $\Delta u = 0$; apoi ar trebui justificată schimbarea lui $\Delta x \rightarrow 0$ cu $\Delta u \rightarrow 0$ în cei doi membri ai egalității, justificare ce se poate face cu șiruri.

Derivata funcțiilor inverse. Fie f o funcție strict monotonă definită pe un interval I și φ funcția sa inversă. Dacă f este derivabilă într-un punct x_0 ce aparține intervalului I

și dacă $f'(x_0) \neq 0$, atunci funcția inversă φ este derivabilă în punctul corespunzător $y_0 = f(x_0)$ și $\varphi'(y_0) = [f'(x_0)]^{-1}$. Justificarea geometrică a acestei teoreme este cunoscută, ea folosește simetria graficelor celor două funcții, față de prima bisectoare. Demonstrația cu Δx și Δy nu poate fi folosită,

pentru că în egalitate $\frac{\Delta x}{\Delta y} = \left(\frac{\Delta y}{\Delta x}\right)^{-1}$ se trece la limită în membrul întâi pentru $\Delta y \rightarrow 0$ și în membrul doi pentru $\Delta x \rightarrow 0$, ceea ce nu este justificat de nici o teoremă.

Dăm demonstrația corectă, cu șiruri, pentru profesorii care consideră că este cazul să fie prezentată la clasă. Deoarece f este continuă în x_0 , fiind derivabilă în acest punct, funcția inversă φ este continuă în $y_0 = f(x_0)$. Deci dacă $y_n \rightarrow y_0$, avem $\varphi(y_n) \rightarrow \varphi(y_0) = x_0$. Sau, dacă notăm $x_n = \varphi(y_n)$, deci $y_n = f(x_n)$, avem $x_n \rightarrow x_0$. Deoarece f este derivabilă în x_0 , avem $\frac{f(x_n) - f(x_0)}{x_n - x_0} \rightarrow f'(x_0) \neq 0$

Să formăm acum raportul $R(y)$ pentru funcția φ , $R(y) = \frac{\varphi(y) - \varphi(y_0)}{y - y_0}$ și să luăm $y_n \rightarrow y_0$, cu $y_n \neq y_0$. Atunci $\varphi(y_n) \neq \varphi(y_0)$, adică $x_n \neq x_0$, deoarece f fiind strict monotonă, și funcția inversă φ este strict monotonă, deci nu ia aceeași valoare în puncte diferite.

Avem $R(y_n) = \frac{\varphi(y_n) - \varphi(y_0)}{y_n - y_0} = \frac{x_n - x_0}{f(x_n) - f(x_0)} = \left[\frac{f(x_n) - f(x_0)}{x_n - x_0}\right]^{-1} \rightarrow [f'(x_0)]^{-1}$. Așa dar $\lim_{y \rightarrow y_0} R(y) = [f'(x_0)]^{-1}$ adică φ este derivabilă în y_0 și $\varphi'(y_0) = [f'(x_0)]^{-1}$.

Consecință. Dacă f este strict monotonă și derivabilă pe I , cu $f'(x) \neq 0$ pentru orice x ce aparține lui I , atunci funcția inversă φ este derivabilă și $\varphi'(y) \cdot f'(x) = 1$, unde x și y sînt legate prin $y = f(x)$ sau $x = \varphi(y)$.

Pentru a exemplifica se arată întâi că $(\ln x)' = x^{-1}$ pentru $x > 0$; apoi, folosind derivata funcției compuse se arată că $(\ln |x|)' = x^{-1}$ pentru $x \neq 0$, deoarece $(|x|)' = 1$ dacă $x > 0$ și $(|x|)' = -1$ dacă $x < 0$. Se arată de asemenea că $(e^x)' = e^x$, folosind teorema de mai sus. Scriind $x^x = e^{x \ln x}$ pentru $x > 0$, se arată că $(x^x)' = \alpha x^{x-1}$; dacă $\alpha > 1$, derivata în 0 a funcției x^x este 0 și se calculează direct cu ajutorul raportului $R(x)$. Dacă $0 < \alpha < 1$, funcția x^x nu este derivabilă în 0. În particular, luînd α rațional, se calculează derivatele radicalilor. Mai departe se arată că $(u^v)' = (u^v)' + (u^v)'$, unde steaua arată că funcția respectivă trebuie considerată constantă; pentru aceasta se scrie $u^v = e^{v \ln u}$. Se deduc apoi derivatele funcțiilor trigonometrice inverse. Trebuie observat că $\arcsin y$ și $\arccos y$ nu sînt derivabile în punctele $y = 1$ și $y = -1$, deoarece funcțiile $\sin x$ și $\cos x$ au derivata 0 în punctele corespunzătoare: $x = \frac{\pi}{2}$ și

$x = -\frac{\pi}{2}$ pentru $\sin x$ și $x = 0$, $x = \pi$ pentru $\cos x$.

Diferențiala. Fie f o funcție derivabilă

pe intervalul I și x_0 aparținînd lui I . Avem

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}. \text{ Dacă se notează}$$

$$\alpha(x) = f'(x_0) - \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \text{ pentru } x \neq x_0,$$

avem $\lim_{x \rightarrow x_0} \alpha(x) = 0$ și $\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = f'(x_0) + \alpha(x)$. Pentru valori ale lui x suficient de apropiate de x_0 , $\alpha(x) \approx 0$, deci $\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \approx$

$\approx f'(x_0)$ adică $f(x) - f(x_0) \approx f'(x_0)(x - x_0)$. Notînd $x - x_0 = h$, deci $x = x_0 + h$, obținem $f(x_0 + h) - f(x_0) \approx f'(x_0) \cdot h$, adică pentru creșteri h suficient de mici ale argumentului de la x_0 la $x_0 + h$ creșterea corespunzătoare a funcției poate fi aproximată cu produsul $f'(x_0) \cdot h$. Creșterea funcției $f(x_0 + h) - f(x_0)$ este funcție de h , iar h trebuie ales astfel ca $x_0 + h$ să aparțină intervalului I , de asemenea produsul $f'(x_0) \cdot h$ este funcție de h , dar aici lui h nu i se mai impune nici o restricție.

Definiție. Funcția $f'(x_0) \cdot h$ (cu argumentul h) se numește diferențiala funcției f în punctul x_0 și se notează $df(x_0)$. Se scrie $df(x_0) = f'(x_0) \cdot h$ deși h ar trebui pus în evidență și în membrul stîng.

Diferențiala funcției f într-un punct oarecare x ce aparține lui I , se scrie $df(x) = f'(x) \cdot h$. Și aici ar trebui pus în evidență h în membrul stîng.

Pentru funcția identică $\varphi(x) = x$ avem $d\varphi(x) = d(x) = x' \cdot h = h$. În loc de $d(x)$ se scrie dx , deci $dx = h$. Trebuie observat că dx este diferențiala funcției identice, nu a argumentului x (noțiunea de diferențială se referă numai la funcții). Totuși se obișnuiește să se numească dx diferențiala argumentului. Derivata $f'(x)$ este raportul dintre diferențiala lui f și diferențiala argumentului: $\frac{df(x)}{dx} = \frac{f'(x) \cdot h}{h} = f'(x)$. Rezultă $df(x) = f'(x) dx$.

După cum se vede, diferențiala $df(x)$ este funcție de două variabile: x care parcurge pe I și dx (de fapt h), care parcurge pe R , și anume, este liniară în dx . Ar trebui pus în evidență și dx în notația $df(x)$ atunci cînd există riscul de a se face confuzii într-un raționament.

Regulile de diferențiere se deduc din cele de derivare (sumă, produs, cît, funcții compuse). La funcții compuse avem $df(u(x)) = f'(u(x)) u'(x) dx = f'(u(x)) du(x)$. Sau dacă nu mai punem în evidență argumentul x , obținem $df(u) = f'(u) du$, ca și cînd u ar fi variabilă independentă a funcției u .

Am prezentat în cele două articole „Despre derivate” problemele principale ale acestui capitol din programa de analiză matematică pentru clasa a XI-a. Rămîne însă ca profesorii de matematică, care predau această disciplină, prin consultarea diferitelor manuale de specialitate să-și completeze lecțiile, să găsească exerciții cit mai tipice care să asigure o însușire temeinică a materiei de către elevi.

N. DINCULEANU
E. RADU

Lectorat pentru părinți

Cadrele didactice de la Școala de 7 ani din comuna Săcele, regiunea Stalin, acordă o deosebită grijă organizării lectoratelor pentru părinți. Folosind cu pricepere această formă de propagandă pedagogică, învățătorii și profesorii au reușit să atragă un număr mare de părinți în jurul școlii.

Interesul părinților este trezit în special de tematica bogată și variată a lectoratului.

Părinții și-au manifestat dorința de a se lămuri în cadrul lectoratului și unele probleme științifice, de exemplu probleme privind zborurile interplanetare, folosirea științei în slujba omului etc.

Insușirea termenilor tehnici de către ucenici

Cunoașterea și folosirea corectă de către ucenici a termenilor și expresiilor de specialitate are un rol important în pregătirea acestora, contribuie la formarea lor ca viitori muncitori cu un larg orizont tehnic și cultural. Găsirea unor metode juste pentru a-i ajuta pe ucenici să-și însușească și să folosească corect termenii tehnici, să formeze fraze încheiate cu ajutorul acestor termeni se impune cu atât mai mult cu cât încă din primul an al școlii profesionale ei trebuie să studieze discipline cu caracter tehnic, noi pentru ei, ce folosesc o seamă de termeni pe care îi alină pentru prima oară.

Pentru a cunoaște metodele folosite de profesorii de specialitate în vederea deprinderii ucenicilor cu folosirea corectă a termenilor și expresiilor tehnice ne-am adresat unor profesori care predau tehnologia meseriei și tehnologia materialelor la Centrul Școlar profesional și tehnic din Sibiu, școală în care se acordă o atenție deosebită acestei probleme. Publicăm mai jos răspunsurile acestora.

Orizontul cultural al ucenicilor a devenit mai larg

Una din primele discipline de specialitate cu care iau contact ucenicii încă din cel dintâi an de învățatură în școala profesională este „Tehnologia materialelor”. În însușirea cunoștințelor din cadrul acestei discipline, cunoștințe care implică mulți termeni și multe expresii noi, are o mare importanță pregătirea căpătată în școala de 7 ani. Anul acesta am făcut constatarea îmbucurătoare că pregătirea ucenicilor din anul I, asigurată de școala de 7 ani, este de un nivel mai ridicat decât în trecut și le permite însușirea în condiții tot mai bune și cu tot mai puține dificultăți a diferitelor formulări științifice și tehnice.

Desigur însă că nu-i las să se descurce singuri în această privință, dimpotrivă, socotesc explicarea termenilor și a expresiilor de specialitate drept un moment important al lecției, strins legat de însușirea în bune condiții a cunoștințelor și noțiunilor noi. Este evident că dacă un ucenic nu înțelege termenii de bază care se referă la o anumită cunoștință el nu-și va însuși pe deplin cunoștința respectivă, nu o va reproduce corect.

La pregătirea fiecărei lecții trec în revistă termenii tehnici noi cuprinși în materialul pe care urmează să-l predau. Impart acești termeni în câteva grupe distincte, în așa fel încât să pot folosi metode diferențiate și cât mai eficiente în lămurirea lor. O primă grupă o formează termenii care, pe lângă faptul că desemnează noțiuni noi, încă necunoscute ucenicilor, sînt și dificil de pronunțat. Asemenea termeni sînt, de pildă, ecrusare, dielectric, aluminotermic, compresibilitate etc. În explicarea lor în cadrul lecțiilor am grijă, în primul rînd, ca eu însumi să-i pronunț cit mai clar, să-i scriu pe tablă cu litere de tipar, să-i repet accentuînd pe fiecare silabă. Apoi cer citorva ucenici să-i reproducă la rîndul lor. În lecția următoare la verificarea cunoștințelor accentuez din nou asupra acestor termeni, verificînd în ce măsură ei au rămas întipăriți corect în mintea ucenicilor. De asemenea, accentuez asupra termenilor de acest fel — în măsura în care ei sînt esențiali pentru disciplina pe care o predau — și în cursul recapitulării materiei.

O a doua grupă a termenilor de specialitate cuprinde acei termeni a căror înțelegere este legată doar de explicarea clară a conținutului lor. Astfel de termeni sînt, de pildă omogen, reul electric, sarcini de șoc, refluxare, agregat. Ei sînt pronunțați de obicei fără dificultate de ucenici, de îndată ce le înțeleg sensul.

A treia grupă o formează termenii omonimi, folosiți în tehnică cu alt sens decît în limbajul curent. Bunăoară, termenul *element* (element chimic, element galvanic, spre deosebire de element în sens de mediu — se simte în elementul lui — și element în sens de individ — Voicu este un element bun). De asemenea, termeni ca transmisivitate, forme etc. În explicarea unor asemenea termeni menționez de la bun început că pe lângă sensul cu care sînt folosiți în tehnică, ei au sensuri diferite în vorbirea curentă.

În același timp caut să-i deprind pe ucenici cu folosirea anumitor verbe care dau ținută științifică formulărilor, cum sînt de pildă verbele a experimenta, a determina, a ca-

racteriza etc., întrucît am întîlnit în multe cazuri ucenici care, deși reproduc corect anumite cunoștințe, folosesc supărător de mult verbele a lua și a face.

Cred că în ceea ce privește formarea unui bagaj mai bogat de cuvinte literare este neapărat necesară conlucrarea dintre profesorii de specialitate tehnică și profesorii de limbă romină din școlile profesionale. Ar fi bine ca profesorii de limbă romină să se ocupe și ei în lecțiile de compunere și gramatică, de folosirea corectă de către ucenici a termenilor științifici.

Prof. IOAN TEODORESCU

Aportul manualelor și cărților tehnice

Este neîndoieabil că, atunci cînd în predarea lecției se ivește o noțiune de specialitate necunoscută ucenicilor, profesorul trebuie să se oprească și s-o explice. Dar aceasta nu este deajuns. Cînd elevii învață acasă, trebuie să găsească și în manualele școlare, ca și în cărțile tehnice de nivel mediu, explicarea clară a termenilor de specialitate. Din păcate, încă mai persistă carenta semnalată mai demult cu privire la accesibilitatea unor manuale și cărți tehnice de nivel mediu care folosesc o serie întreagă de termeni noi pentru ucenici — cum sînt, de pildă, compensare, dispeker, nitrurare, fondant, gabarit — fără a le da nici o explicație. Socotesc că nu numai acești termeni, ci și o serie de termeni mai larg folosiți, dar pe care adesea ucenicii îi întrebunțează în mod nepotrivit, dovedind că nu le-au înțeles sensul — de exemplu, rațional, plasticitate etc. — ar trebui explicați în manualele pentru școlile profesionale.

Întrucît toate disciplinele, predate în școala profesională — inclusiv cele de cultură generală — trebuie să contribuie la formarea unor muncitori cu un larg orizont cultural și tehnic, deprinderea ucenicilor cu folosirea corectă a termenilor și expresiilor de specialitate, cu formularea corectă a cunoștințelor știin-

țifice și tehnice este o sarcină care revine în egală măsură tuturor cadrelor didactice. În acest fel vom putea elimina una din deficiențele care dăinuie încă în însușirea cunoștințelor de către ucenici, și anume contradicția între capacitatea ucenicilor de a-și însuși anumite cunoștințe și posibilitatea lor de a le exprima clar și corect.

Ing. GHEORGHE BRINDUȘ

O condiție esențială: explicarea termenilor de specialitate

Predarea în condiții bune a electrotehnicii și mașinilor electrice la anul III presupune cunoașterea prealabilă de către ucenici a multor noțiuni de electricitate, tehnologia materialelor etc. Preînd această disciplină, am putut constata că viitorii muncitori pe care-i pregătim stăpinesc în mare măsură expresiile de specialitate și știu să le folosească corect.

Există totuși anumiți termeni — unii însușiți în anii precedenți, alții predați în cadrul cursurilor de specialitate din anul III — în pronunțarea cărora ucenicii, chiar și cei mai buni, întîmpină dificultăți. Asemenea termeni sînt, de exemplu, histereză, incandescență, megohmetru, galvanostegie etc. În asemenea cazuri, după ce scriu cuvîntul pe tablă menționez și termenul din care provine. Abia apoi mă ocup de explicarea sensului cuvîntului în electrotehnică și a conținutului lui. Am constatat totuși că și după toate aceste explicații unii ucenici continuă să pronunțe cu dificultate sau încercînd cuvîntul. Atunci, sfătuiindu-mă cu maistrul electricien, am căutat să înlocuiesc termenii dificili cu alții mai ușor de pronunțat. În rominește. În cazul dat, de exemplu, am cerut ucenicilor să pronunțe *istreză*. De altfel, acesta este termenul pe care ei îl aud și pe șantier, căci așa pronunță atît muncitorii cît și majoritatea maistrilor electricieni. De astă dată, nici unul dintre ucenici n-a mai întîmpinat greutăți în pronunțarea termenului de specialitate. Socotesc că acest procedeu poate să fie extins.

Există unele noțiuni tehnice sau științifice care sînt desemnate de două expresii sinonime. De exemplu, pentru termenul „curenți *foucault*” se mai folosește și expresia „curenți *turbionar*”. Nici unul dintre acești termeni nu este simplu de pronunțat. M-am oprit la cel de al doilea, cerînd elevilor să-l învețe, întrucît el corespunde mai ușor posibilităților de exprimare în limba romină și în același timp este transcris fonetic, eliminîndu-se astfel greutatea citirii corecte.

În acest fel majoritatea ucenicilor rețin cu destulă ușurință și diferiți termeni de specialitate mai dificili.

Prof. NICOLAE ANDRESCU

Metodele folosite de profesorii de specialitate de la Centrul școlar profesional și tehnic din Sibiu pentru deprinderea ucenicilor cu exprimarea corectă a termenilor științifici și tehnici, precum și propunerile formulate de ei își pot găsi în general aplicare în școlile profesionale. Reținem în primul rînd propunerea cu privire la colaborarea largă între profesorii de specialitate tehnică și profesorii de cultură generală. În mod special se impune în această privință sporirea contribuției profesorilor de limbă romină, care trebuie să țină o legătură mai strînsă cu profesorii de specialitate, să aște care sînt dificultățile ucenicilor în folosirea unor termeni și să contribuie în cadrul lecțiilor de compunere și gramatică la eliminarea acestor dificultăți.

Interesantă este metoda de grupare a termenilor tehnici după conținutul și forma lor, metodă pe care o folosește profesorul Ioan Teodorescu și care contribuie direct la însușirea în mai bune condiții a acestor termeni de către ucenici.

În ceea ce privește propunerea tovarășului profesor Nicolae Andreescu cu privire la înlocuirea termenilor consacrați cu alții apropiați ca formă dar mai ușor de pronunțat, socotim că utilizarea ei prezintă primejdiile, că nu este recomandabilă, deoarece poate duce la folosirea arbitrară a multor termeni desenînd același lucru. Totuși, propunerea rămîne valabilă ca o sugestie făcută cercetătorilor în domeniul limbii care, în alcătuirea dicționarelor tehnice, să țină seama la fiecare termen de felul cum el apare în vorbirea curentă a muncitorilor și specialiștilor care-l folosesc.

Evidența producției în ateliere

Maistrii-instructori de la Școala de meserii din Pițești se preocupă stăruitor de ridicarea nivelului de pregătire al ucenicilor.

În urmă cu cîteva luni, în cadrul unei consfățiri de producție, maistrii-instructori au propus adoptarea unui mai bun sistem de normare a muncii ucenicilor, axat pe sortimentele planului de producție al școlii. Pentru reușita aplicării acestui sistem au fost introduse fișe de evidență care asigură urmărirea procesului de producție începînd de la lansarea comenzii și pînă la livrarea ei. Astfel, din planul de producție general al școlii se defalcă pe o fișă de evidență sarcina de plan a fiecărui atelier, a fiecărei clase, a fiecărui maistru-instructor, pe trimestre și luni. Fișele de evidență cuprind denumirea produselor sau a lucrărilor ce urmează să se execute, cantitatea și valoarea acestora.

O dată cu fișele de evidență au fost introduse și fișe tehnologice de producție care cuprind bonul de lucru, schița sau desenul piesei,

cheltuielile de fabricație, norma de timp planificată și cea realizată (în ore). Evidența este completată prin fișa nominală de normare a timpului — în care se trec numele ucenicilor, zilele și orele efectiv lucrate de aceștia în decursul unei luni — și prin fișa de recepție a produsului finit, care cuprinde date asupra cantității și calității produselor, asupra prețului lor de cost și a economiilor realizate.

Sistemul acesta de evidență a muncii practice permite centralizarea rapidă pe imprimat-tip a principalelor date privind producția și oferirea conducerii școlii și maistrilor-instructori posibilitatea de a cunoaște în orice moment munca desfășurată în ansamblu și munca fiecărui ucenic în parte, de a lua unele măsuri eficiente atunci cînd o echipă de ucenici nu dă randamentul necesar.

Asigurarea evidenței zilnice a întregii activități desfășurate a contribuit mult la îmbunătățirea muncii în școală.

FILIP B. STANESCU

Prin eforturile ucenicilor și elevilor

Ucenicii și elevii Centrului școlar agricol din Șimleul Silvaniei, regiunea Oradea, participă cu însuflețire la numeroase acțiuni menite să dezvolte baza materială necesară desfășurării procesului instructiv-educativ și să asigure buna gospodărire a școlii. Astfel, în ultimul timp elevii Școlii tehnice de maistri au efectuat sute de ore de muncă voluntară pentru amenajarea unei biblioteci și a unui club. Ucenicii școlilor profesionale au construit, la rîndul lor, un adăpost pentru păsări și au confecționat numeroase materiale didactice constînd din planșe, grafice, ierbare etc.

Ca urmare a introducerii autodeservirii, ucenicii și elevii centrului școlar sînt într-o continuă întrecere avînd ca obiective păstrarea avutului obștesc, menținerea curățeniei în școală și înfrumusețarea clajelor.

M. ATODIROAIEI
corespondent

Consultații de metodică

În vederea asigurării unei instruirii sistematice a ucenicilor, profesorii de la Școala profesională din cadrul Fabricii de hîrtie „1 Septembrie” din Bușteni organizează periodic consultații colective de metodică pentru muncitorii pe lingă care sînt repartizați ucenicii pentru instruirea practică. Ca urmare a acestor consultații, munca de instruire a ucenicilor s-a îmbunătățit. Mulți muncitori îi ajută cu pricepere pe ucenici să aplice metodele înaintate, deprinzîndu-i să lucreze independent la mașini și utilaje moderne.

T. G.

Pentru elevii Școlii de meserii din Buzău, teorema lui Thales nu mai constituie un secret.

„Cunoștințe agricole” pentru clasa a VII-a

În Editura de stat didactică și pedagogică a aparut recent manualul de cunoștințe agricole pentru clasa a VII-a, elaborat de un colectiv format din Gh. Chiriac, Ion Milișin, F. Lupescu și M. Iacob. Manualul tratează, la nivelul de înțelegere al elevilor, probleme de pomicultură și viticultură, de cunoștințe despre tractoare și mașini agricole și despre organizarea întreprinderilor agricole socialiste, contribuind astfel la întregirea pregătirii agricole căpătate de elevii în clasele anterioare.

Partea din manual care se ocupă de pomicultură urmărește să dea elevilor cunoștințe despre viața pomilor și despre principalele specii și soiuri de pomi din țara noastră, despre producerea materialului săditor și despre înțelegerea și îngrijirea livezilor, pornind de la sarcinile puse de partid și guvern pentru dezvoltarea pomiculturii. De asemenea, face cunoscute elevilor bolile și dăunătorii pomilor și mijloacele de combatere a acestora.

Partea referitoare la viticultură cuprinde cunoștințe despre importanța culturii viței de vie, despre viața acesteia și despre felurile vițelor cultivate la noi în țară, despre plantarea și îngrijirea viței de vie, combaterea bolilor și dăunătorilor ei.

Partea a III-a — „Tractoare și mașini agricole” — îi înarmează pe elevi cu cunoștințele elementelor principale ale tractorului și a principiilor lui de funcționare, a principalelor tipuri de tractoare fabricate în R.P.R. și a uneltelor și mașinilor folosite în agricultură. Aici se pune accent nu numai pe cunoașterea părților componente ale uneltelor și mașinilor agricole, ci și pe modul de întreținere a acestora.

Deosebit de utilă pentru pregătirea școlărilor de la sate în vederea activității ce o vor desfășura după absolvire în agricultură este partea ultimă a manualului, care se ocupă de problemele organizării întreprinderilor agricole socialiste. Li se dau aici elevilor cunoștințe despre formele de socializare a agriculturii, li se demonstrează superioritatea gospodăriei agricole colective, li se vorbește despre sarcinile puse în fața gospodăriilor

agricole colective de documentele de partid și de stat, despre structura, statutul, organizarea și evidența muncii în G.A.C., despre dezvoltarea avutului obștesc și conștientizarea colectivităților în creșterea producției agricole, despre gospodăriile agricole de stat, stăniunile de mașini și tractoare și perspectivele dezvoltării agriculturii din R.P.R.

Manualul de cunoștințe agricole pentru clasa a VII-a va fi astfel de un real sprijin în pregătirea elevilor pentru viață. Ar fi fost bine dacă manualul ar fi menționat, după fiecare temă, și lucrările ce ar trebui efectuate cu elevii, spre a realiza astfel o legătură mai strânsă între conținutul temelor și activitățile practice. Profesorii vor putea suplini însă această lipsă dacă vor folosi îndrumătorul pentru lucrări practice apărut recent, selecționând lucrările care au o legătură mai strânsă cu temele din manual și care sînt potrivite condițiilor locale.

C. M.

Profesori din școlile de cultură generală!
Cereți de la librării și cooperativele sătești
GEOGRAFIA PENTRU CLASA a IX-a, care a apărut de curind și a fost difuzată în țară.

luceafărul

revista a Uniunii Scriitorilor din R.P.R. apare de la 1 ianuarie 1960 într-un nou format, în 12 pagini mari, la 1 și la 15 ale fiecărei luni.

Lubitorii de literatură pot citi în coloanele revistei poezii, schițe, povestiri ale scriitorilor noștri contemporani. Un loc important îl ocupă reportajul literar, care oglindește viața nouă din patria noastră.

La pagina intitulată „Dintre sute de catarge” se răspunde scriitorilor primite la redacție, analizându-se lucrările trimise de începători. Cele mai bune dintre ele sînt publicate la rubrica „Stea fără nume”.

Revista continuă discuția despre problemele predării literaturii române în școli, în cadrul căreia scriu articole profesori, învățători, elevi, studenți.

Literaturii străine contemporane îi este rezervat de asemenea, în fiecare număr, un spațiu important.

Mențiunile critice, cronicile literare și dramatice, recenziile, articolele despre problemele literaturii noastre actuale sau cele de istorie literară completează paginile revistei.

Concurs pentru ocuparea de posturi în învățămîntul superior

INSTITUTUL POLITEHNIC DIN BUCUREȘTI anunță scoaterea la concurs a unui post de profesor, poziția 7, la catedra XXVII de Cazane și mașini termice, pentru disciplina Tehnologia fabricației mașinilor termice.

Pentru funcția de profesor pot participa la concurs persoanele care posedă titlul științific de doctor în științe sau gradul didactic de profesor în învățămîntul superior.

Pot fi admisi la concurs specialiștii de înaltă valoare, cu vechime în producție sau în aparatul de stat, care posedă studii superioare de specialitate, precum și cadre didactice — profesori sau conferențieri — care au lucrat în domeniul de specialitate al disciplinei postului scos la concurs.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor depune la secretariatul Rectoratului Institutului politehnic din București, Calea Griviței nr. 132, următoarele acte:

— cerere copie legalizată de pe diploma de stat sau după actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidaților; într-un exemplar: certificatele de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactică științifică semnat de candidat; auto-biografia.

Cererea împreună cu actele susmenționate, va fi depusă la secretariatul

M. COSTIN

Sub îndrumarea profesoarei, elevii din clasa a IV-a a Școlii elementare de arte din Galați deprind treptat „tainele” penelului și ale culorilor

Un pas înainte în munca de perfecționare

(Urmare din pag. 1)

de perfecționare a cadrelor didactice o constituie studiul individual, ce se va desfășura pe baza programelor de învățămînt ideologic, a programelor de studiu în vederea obținerii gradelor didactice, a unui plan individual de ridicare continuă a nivelului profesional, ca și prin cercetarea unor probleme metodice sau pedagogice. Această activitate este completată prin cursurile și consultațiile organizate de institutele de perfecționare, cabinetele metodice și secțiile de învățămînt și cultură, prin activitatea metodică din școală (comisii metodice, consilii pedagogice) și din raion sau regiune (cercuri pedagogice, consilii, conferințe) etc. Dintre acestea trebuie să subliniem sprijinul pe care-l vor primi candidații la obținerea gradelor didactice prin consultațiile și cursurile de pregătire ce se vor organiza de către secțiile de învățămînt și cultură regionale și de către institutele de perfecționare, cursuri la care se vor studia probleme de marxism-leninism, pedagogie și specialitate.

Înțelegînd importanța sarcinilor ce îi revin, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice-București a luat măsurile cuvenite pentru a-și adapta întregul sistem de muncă potrivit cerințelor acestor sarcini. A început astfel seria instructajelor pentru organele de îndrumare și control în vederea efectuării inspecțiilor speciale și s-a prevăzut organizarea unor consultații colective și individuale. S-au elaborat de asemenea și sînt în curs de definitivare programele de studiu individual pentru cei înscriși la examenul de definitivare și gradul II și tematicile pentru lucrările cerute de examenul de gradul II.

Temeinica pregătire a cadrelor ce se vor prezenta la examene preocupă mult pe toți lucrătorii institutului. Ei se vor strădui să ridice calitatea muncii pe care o vor desfășura, să îmbunătățească din punct de vedere ideologic-științific, pedagogic și metodic calitatea lecțiilor, conferințelor, seminariilor, consultațiilor, a programelor și a oricăror materiale ajutoare să pună la dispoziția candidaților bibliografii și culegeri de materiale pentru studiu. Deosebit de aceasta, vom căuta să sprijinim tot mai mult cadrele didactice pentru predarea cunoștințelor industriale și agricole, pentru legarea tot mai strînsă a școlii de viață, prin organizarea unor cursuri și a unor centre metodice în regiuni și raioane. Faptul că la examenul de gradul II și pentru obținerea gradului I se cere elaborarea unei lucrări personale cu caracter pedagogic sau metodic ne obligă de asemenea să acordăm un sprijin eficient în această privință, prin consultații, îndrumări metodice, lămuriri de ordin științific și pedagogic etc.

Obținerea cu succes a gradelor didactice și realizarea unui pas

O excursie la București

Pionierii de la Școala de 7 ani din Domnești, raionul Curtea de Argeș, au făcut zilele trecute o excursie la București. Conduși de profesorii lor, ei au vizitat timp de două zile o serie de întreprinderi și instituții culturale din Capitală, realizări ale regimului democrat-popular. Printre obiectivele vizitate au fost Combinatul poligrafic „Casa Scînteii” și Fabrica de confecții „Gheorghe Gheorghiu-Dej”, unde elevii au căpătat multe cunoștințe despre procesul de producție și despre tehnica folosită. În același timp, pionierii din Domnești au fost oaspeții Palatului pionierilor, au văzut spectacole de teatru și de circ și au vizitat muzee.

șionare a cadrelor din învățămînt pun sarcini noi nu numai în fața institutelor de perfecționare, ci și în fața educatoarelor, învățătorilor și profesorilor, a conducerilor de școli și secțiilor de învățămînt și cultură. Oamenii muncii din învățămînt sînt chemați să ridice tot mai mult calitatea diferitelor forme de activitate metodică ce se desfășoară în școală, raion sau regiune.

Sporirea eforturilor pentru traducerea în viață a prevederilor Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. nr. 1059 din 30 iulie 1959 constituie garanția că întreaga muncă de perfecționare a cadrelor didactice se va ridica la nivelul cerințelor actuale ale școlii și va contribui într-o măsură tot mai mare la îmbunătățirea muncii de instruire și educare a tineretului

Director la o școală sau la mai multe?

A intrat în practica secțiilor de învățămînt și cultură ca în exercitarea unor atribuții ale lor de îndrumare și control să se sprijine pe un activ de conducători de școli, în special de școlile mai mari sau de 7 ani. Acest activ, format din așa numiții „directori de centru” sau „directori coordonatori”, este un fapt pozitiv, care ajută organele de îndrumare și control să fină o legătură operativă cu toate unitățile de învățămînt.

La început, atribuțiile „directoarelor de centru” erau destul de limitate, constînd mai mult în transmiterea unor dispoziții urgente către conducerile școlilor din împrejurimi sau în comunicarea anumitor date la raion, ceea ce nu le răpea prea mult din timpul pe care trebuiau să-l consacre conducerii propriilor lor unități. Firește că, în aceste condiții, sistemul de a se apela la serviciile unor „directori de centru” este în interesul muncii și, ca atare, nu ridică nici un fel de obiecții.

Cu timpul, însă, unele secții de învățămînt și cultură regionale au început să exagereze atribuțiile încredințate „directoarelor de centru”, să le pretindă tot mai mult și să-i suprîncareze cu sarcini numeroase. O astfel de situație se întîlneste astăzi în raionul Strehaia. Un proaspăt director de școală de 7 ani din acest raion, care este și „director de centru”, se plîngea pe drept cuvînt de felul cum înțelege secția de învățămînt și

cultură de aci atribuțiile „directorului de centru”.

Pe lângă sarcina de a ține legătura între secția de învățămînt și cultură și unitățile școlare sau de a exercita unele atribuții de îndrumare și control, „directoarelor de centru” din raionul Strehaia li se cere acum să răspundă de întregul proces instructiv-educativ din școlile de pe raza comunei, să întocmească corespondența școlilor și s-o expedieze la raion, să facă stătele de plată a salariilor și să răspundă de prezența la cursuri a tuturor cadrelor didactice de la școlile din centrul respectiv, să se îngrijească de repararea localurilor de școală, de aprovizionarea lor cu combustibil și de o multime de alte probleme de ordin administrativ.

Suprîncărați cu tot felul de asemenea sarcini, care în mod normal ar reveni fiecărui conducător de școală sau inspectorilor de la secția de învățămînt și cultură, „directoarele de centru” nu mai au timp să se ocupe de îndeplinirea obligațiilor lor directe. Cum s-ar zice, fac ordine în casa vecinului, dar nu le rămîne timp să vadă ce este în propria lor casă. Ei nu au timp să asiste la lecții în școlile lor, să se ocupe de problemele procesului instructiv-educativ ba uneori nici de problemele administrative.

Pe bună dreptate se pune atunci întrebarea: de ce mai este nevoie de directori la școlile care nu sînt „de centru”,

de ce mai primesc aceștia indemnizația de director, dacă altcineva este pus să facă munca lor? Nu duce aceasta la slăbirea simțului de răspundere al acestor directori, care nu mai sînt obligați să răspundă personal de activitatea din școlile pe care le conduc?

După cum se vede, în locul unei legături sau unei conduceri directe, operative a tuturor unităților școlare din raion, unele secții de învățămînt și cultură au interpus între ele și aceste unități un aparat organizat ad-hoc, căruia i-au transferat multe din sarcinile lor. Dintr-o atitudine birocratică și din comoditate, unii inspectori școlari rup astfel legătura directă cu terenul și se ocupă mai mult de rezolvarea unor lucrări de birou, de întocmirea a tot felul de situații instructive, rapoarte, în loc să desfășoare o muncă concretă și operativă.

Este necesar ca secția de învățămînt și cultură a raionului Strehaia, ca și alte secții care au procedat tot așa, să nu-și mai suprîncareze pe „directoarele de centru” cu tot felul de munci, să pună capăt exagerărilor în folosirea acestora pentru alte treburi în afara școlii lor și să le lase timpul necesar pentru îndeplinirea obligatiilor ce le revin direct, pentru conducerea procesului instructiv-educativ din propriile lor unități.

O strălucită victorie a științei sovietice

Undeva în zona ecuatorială a Pacificului, aproape de linia despărțitoare între emisfera estică și vestică a Globului nostru, și-a încheiat călătoria un meteorit uriaș, făcând de strălucita prăpădire tehnică și științifică a oamenilor sovietici. Drumul străbătut de macheta ultimei trepte a celei mai puternice rachete balistice făcând până astăzi, deși a măsurat aproximativ 12.500 de km de-a lungul suprafeței terestre și s-a desfășurat la mare înălțime, a durat cu totul mai puțin de o jumătate de oră. Lansarea acestei noi și uriașe rachete balistice, prima din seria experiențelor anunțate cu puțin timp în urmă de Guvernul Sovietic, marchează începutul unei noi etape din lupta omirii pentru cucerirea Cosmosului — etapa zborurilor către celelalte planete ale sistemului solar. Impresionantă ca putere de zbor — chiar și cele mai rezervate comentarii ale oamenilor de știință din Occident recunosc că racheta balistică sovietică înțelege de cel puțin două ori puterea celei mai mari rachete americane „Atlas” — prima experiență cu noile rachete balistice sovietice a uimit lumea prin fantastica ei precizie. Ultima treaptă a atins suprafața Pacificului la mai puțin de 2 km. distanță de locul calculat prin traiectoria stabilită.

Uriașă performanță științifică a noii rachete balistice sovietice a produs o puternică impresie în lumea întreagă. Deși lansarea a fost anunțată din timp și așteptată pretutindeni ca o realizare uriașă, succesul cu care s-a înfăptuit a întrecut toate așteptările. Oamenii de știință progresiști din lumea întreagă comentează cu entuziasm această strălucită realizare a științei și tehnicii construcțiilor comunismului, gândurile a sute de milioane de oameni se îndreaptă tot mai înaripate către viitoarele zboruri cosmice, în timp ce comentariile specialiștilor și politicienilor din Statele Unite vădese dezamăgite față de decalajul tot mai mare între realizările sovietice și cele americane în domeniul construcției rachetelor.

Luând cuvântul în Congresul Statelor Unite imediat după aflarea veștii despre lansarea noii rachete sovietice, senatorul democrat Angell a declarat: „În domeniul cercetărilor spațiului cosmic ne ținem încet în urma rușilor... Succesele sovietice în domeniul cercetărilor spațiului cosmic și incapacitatea noastră de a le ajunge din urmă sau de a le depăși au adus prejudicii prestigiului nostru în lumea întreagă”.

Nu de mult s-a desfășurat la Nisa Conferința internațională a savanților în domeniul cercetării spațiului cosmic. Privirile tuturor oamenilor de știință participanți la Conferință erau atinse asupra delegației sovietice, formată din savanți a căror înaltă măiestrie științifică și tehnică i-a situat în fruntea luptei pentru cucerirea spațiului cosmic. Solicitați de ceilalți participanți la conferință și de ziaristi să-și spună părerea cu privire la data aproximativă când pentru prima oară omul va pune piciorul pe alte planete din sistemul nostru solar, delegații sovietici au declarat: „Credem că această dată este mult mai apropiată decât își putea închipui cineva acum un an. Viitoarele experiențe în acest domeniu vor confirma fără îndoială acest lucru”.

Prima din seria acestor strălucite confirmări ne este acum cunoscută. Puterea noii rachete balistice experimentată de Uniunea Sovietică în aceste zile este capabilă să transporte prin Cosmos o încărcătură utilă suficient de mare pentru a asigura într-un viitor apropiat zborul primilor astronauți către Venus sau Marte.

Lansarea celei mai mari rachete balistice din lume se asociază nu numai în timp, ci și în conținut cu hotărârea Sovietului Suprem al Uniunii Sovietice privind reducerea cu 1.200.000 a efectivului forțelor armate. Ambele aceste evenimente vor intra în istorie drept mărturie mărețe ale politicii de pace a Uniunii Sovietice. Marea țară a constructorilor comunismului poartă mai departe triumfător, în Cosmos ca și pe Pământ, steagul păcii și al socialismului.

MIRCEA HERIVAN

Pentru ca viața ideologică să pulseze din plin

Viața merge mereu înainte, într-un torent furtunos, aducând victorie după victorie ideologiei comuniste. Aceasta este cea mai progresistă și cea mai științifică ideologie din zilele noastre. Ea pune tot mai mult stăpânire pe mințile a sute de milioane de oameni de pe întreg globul pământesc, devine tot mai mult o armă a lor în lupta pentru pace, democrație și socialism.

În Uniunea Sovietică are loc construcția desfășurată a societății comuniste — o muncă de proporții și perspective gigantice, ale cărei succese depind direct de creșterea nivelului conștiinței oamenilor muncii.

Formarea omului nou, cu trăsături de caracter și deprinderi comuniste, cu o morală comunistă este astăzi una din cele mai importante sarcini practice. Hotărârea Comitetului Central al P.C.U.S. „Cu privire la sarcinile propagandei de partid în condițiile actuale” constituie un vast program pentru un nou avânt al muncii ideologice a partidului și îndeosebi al domeniului hotărâtor al acesteia — propaganda de partid.

Hotărârea indică un larg cerc de probleme care urmează să fie studiate în învățământul politic — istoria P.C.U.S., anii eroici ai Marelui Război pentru Apărarea Patriei, anii antebelici și postbelici și mai ales perioada de după Congresul al XX-lea al P.C.U.S., cunoștințe economice, filozofia marxist-leninistă, economia politică.

Ținând seama de sarcinile deosebit de importante care le revin pedagogilor, ca și profesorilor din instituțiile de învățământ superior, aceștia trebuie să-și perfecționeze pregătirea ideologică atât pentru activitatea lor de agitație și propagandă în rândul oamenilor muncii cât și, îndeosebi, pentru îndeplinirea rolului lor de educatori ai tineretului, pentru ca, așa cum cere Hotărârea C.C. al P.C.U.S., ei să ajute tineretul să înțeleagă în mod just fenomenele sociale, să-l facă să transforme

principiile moralei comuniste în adânci convingeri personale, să le însușească intransigența față de manifestările ideologiei burghize, față de apolitism, față de spiritul mic-burghez.

Comitetul Central al P.C.U.S. atrage atenția comitetelor și organizațiilor de partid asupra necesității de a se îmbunătăți mai departe munca ideologică-educativă în instituțiile de învățământ superior și mediu, îmbinarea învățământului cu munca folositoare societății, creind condiții deosebit de favorabile pentru formarea concepției marxist-leniniste despre lume și unui înalt nivel de conștiință comunistă în rândurile tineretului studios.

Este necesar să se ridice nivelul predării științei marxist-leniniste în instituțiile de învățământ superior, studenții să fie atrași la o viață socială activă, să fie înarmați cu deprinderi concrete în ceea ce privește munca de propagandă. Participând în mod practic la munca poporului, elevii și studenții trebuie să-și însușească concepții materialiste despre viață, să înțeleagă politica partidului și să lupte cu toată energia și pasiunea lor tinerească pentru aplicarea în viață a acesteia politice.

Comitetul Central al P.C.U.S. socotește indicat ca începând din anul școlar 1961-1962 să se introducă în clasele superioare ale școlii medii și la cursurile superioare ale instituțiilor de învățământ mediu de specialitate studiarea unui curs popular de bazele cunoștințelor politice.

Sprijinindu-se pe măreața învățătură leninistă în toate domeniile teoriei și practicii revoluționare, Partidul Comunist al Uniunii Sovietice conduce cu fermitate poporul pe calea către comunism.

(Din „Ucitelskaia Gazeta” nr. 5/4595 — articol prescurtat)

Nelegiuiri fasciste

De câteva săptămâni o știre neliniștitoare face înconjurul lumii, umplind de indignare pe toți oamenii cinstiți. Din adâncul mormintului, fantoma nazistă și-a ridicat iar capul. La început la Köln, apoi în Berlinul occidental, la Hanovra, Hamburg, Braunschweig și în alte orașe din R.F.G. și aici, colo în Franța, Anglia, S.U.A., Italia, huliganii fasciști s-au dedat la acte bestiale. Pe zidurile templelor izraelite au apărut cruce încirgite și inscripții antisemite, au fost trimise scrisori de amenințare, ba mai mult, într-unul din cartierele Berlinului de Vest membrii organizației profasciste „Uniunea națională a studenților” au ieșit în stradă purtând steagul cu zvastica și au cîntat cîntece naziste.

Pe bună dreptate te întreb: este posibil oare astăzi așa ceva?

Și iată, evenimentele au arătat că în Germania occidentală este posibil. Nu este de ajuns să asigurăm lumea, prin discursuri, că fascismul este mort — așa cum o face adesea cancelarul Adenauer — cînd regimul și metodele de propagandă mențin vii „tradițiile” naziste. Cum să nu fie posibile asemenea mirșavii, cînd toți foștii criminali hitleriști ies din închisori și ocupă funcții importante în stat, iar pe de altă parte sînt trimiși în locul lor luptătorii pentru pace și democrație? Cum să se aștepte cineva să fie pedepsiți huliganii și foștii hitleriști, care-și ridică astăzi capul, cînd din guvernul federal fac parte vechii slujitori credincioși ai lui Hitler, ca Oberländer și Schröder?

Ceea ce este mai îngrijorător este faptul că mulți dintre cei care se agită astăzi sînt tineri îmbrăcați de doctrina militaristă revanșardă, care ocupă locul central în educația tineretului.

Ce învață copiii și tinerii vest-germani în școală? Încetul cu încetul, prin diferite căi, în sufletul elevului se sădește trufia națională dusă pînă la tendința de supremație mondială. De ani de zile opinia publică protestează împotriva introducerii în manualele școlare vest-germane, în special în cele de biologie, istorie și geografie, a unor teorii rasiste, care nu au alt scop decît să reinvie vechea teorie hitleristă a „superiorității rasei germane”. În manualele de istorie, perioada nazismului e trecută sub tăcere. Despre crimele hitleriste, despre masacrele odioase de la Auschwitz, Dachau, Buchenwald nu se spune niciun cuvînt. În cărțile care circulă acum în R.F.G. și care sînt recomandate ca lectură în afară de clasă nazismul este prezentat ca fiind curat și nevinovat. Cum pot fi educați elevii cărora profesorul le spune în clasă — așa cum a spus de curînd un profesor din Frankfurt pe Main — că „germanii nu sînt de vină că evreii au fost gazați. Vinoși sînt evreii înșiși, care s-au opus autorităților de stat”? Să nu ne mirăm că studenții din Berlinul occidental cîntă cîntece naziste, acestea sînt recoman-

date în școli și universități. Discursurile lui Hitler, imprimate pe plăci de patefon, sînt folosite ca material didactic. În posturile de conducere a învățămîntului vest-german sînt promovați vechi și zeii fasciști. Sub oblăduirea guvernului federal activează zeci de organizații profasciste. O asemenea organizație este, de pildă, „Tineretul național german” care păstrează aproape neschimbate uniforma și tradițiile tineretului hitlerist, și la întrunirile cărora lectura preferată este „Mein Kampf”.

Asemenea oameni crește Bonn-ul.

În zilele în care elementele fasciste mizogăleau pereții și săvîrșeau nelegiuiri antisemite, din inițiativa guvernului Federal a avut loc la Regensburg „Sesiunea pentru studiul răsăritean”. Credeți că aci s-au discutat consecințele nefaste pe care le-a avut promovarea în școli a educației naziste, militariste și revanșarde? Da de unde! Ca și cum școala nu ar avea nici o răspundere pentru aceste fărâdelegi, la Regensburg s-a pledat pentru intensificarea educației revanșarde, pentru folosirea în școli și universități a unor metode noi de ațîțire a rasismului și anticomunismului. După cum se vede, conducătorii de la Bonn socotesc că nu au făcut de ajuns pînă acum.

Ca să scape de oprobiul întregii lumi, miniștrii de la Bonn încearcă să dea vina pe comuniști. Metoda este veche. Veche de pe timpul lui Hitler. O bună parte din elevii de azi din R.F.G. nu au auzit de ea pentru că despre incendierea Reichstagului, de exemplu, nu se scrie nici un rînd în manualul de istorie, iar urmașii lui Göring și Goebbels evită să vorbească despre aceasta. Oamenii cinstiți din întreaga lume, însă, o cunosc de mult și știu că nu este decît o manevră murdară.

Fărâdelegile fasciste, dezmațul rasist, sînt pe placul guvernanților de la Bonn. Este semnificativ faptul că, în afară de a da vina pe comuniști, autoritățile nu iau nici un fel de măsuri împotriva celor ce organizează provocările fasciste, ci, dimpotrivă, încearcă să le ascundă. Și fărâdelegile se țin lanț. O știre recentă sosită din Amberg relatează despre continuarea provocărilor antisemite. Printre altele, ca în timpul nazismului, huliganii au dat foc școlii evreiești din oraș.

Provocările fasciste din Germania occidentală au stîrnit în lumea întreagă un val de indignare. Oamenii simpli, personalități marcante ale vieții publice și culturale, sute de mii de cetățeni adunați în minguri, organizații care reprezintă milioane de oameni își exprimă protestul față de încercările de reinviere a antisemitismului, a fascismului. Conștiința oamenilor e trează. Ei luptă pentru ca fantoma nazismului să fie aruncată înapoi în mormîntul la care a condamnat-o întreaga umanitate. Locul ei este acolo, pentru totdeauna!

AL. I. VLADIMIR

La o grădiniță de copii din Usl-Kamenogorsk (R.S.S. Kazahă) copiii joacă plini de bucurie un joc nou: „una primește fanionul sovietic”.